Stjernen

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige

December 1987
136. årgang
Nummer 12

December 1987
136. årgang
Nummer 12

Redaktør: Hugh W. Pinnock

Adm. direktør for kirkens tidsskrifter:
Ronald L. Knighton

International Magazines:
Chefredaktør: Larry A. Hiller
Redaktører: David Mitchell, Jan U. Pinborough
Børnestjernen: Diane Brinkman

Layout og design: N. Kay Stevenson, Sharri Cook
Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; kvartalsvis måned på indonesisk, tahitisk og thailandsk; kvartalsvis på islandsk

Stjernen

Redaktør: Jørgen Ljungstrøm

Redaktionens adresse:
Translation Division
Hans Egedes Gade 2, 1.
DK-2200 København N
Telf. 01391366

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9
DK-3540 Lynge
Telf. 02187727

Abonnement:
12 numre Dkr. 79,– (inkl. moms og porto)
Betaling over giro 3120988 til
Nordisk Distributions Center,
Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
USA og Canada: US$10.00
(Surface mail).

Udkommer 12 gange om året

Printed by Friedrichsdorf Printing Center
Federal Republic of Germany

ISBN 0900–2545

PBMA8712DA

Stjernen

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift med artikler fra *Ensign, New Era* og *Friend.*

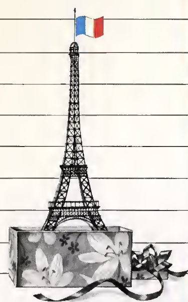
Indhold

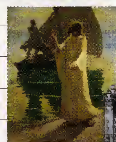
Børnestjernen

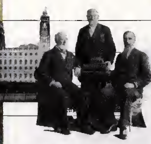

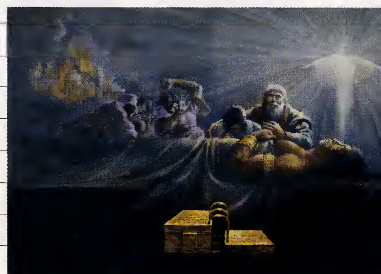
På omslaget:
Jesu Fødsel – af Carl Heinrich Bloch

JULEHILSEN FRA DET ØVERSTE PRÆSIDENTSKAB

Forkyndelse for hyrderne af Del Parsons

Kære søskende. Vi glæder os sammen med jer over denne dejlige årstid, hvor hele den kristne verden fejrer vor Herre, Jesu Kristi fødsel. De tegn, der blev lovet og som vi kan læse om både i Bibelen og Mormons Bog, blev givet denne hellige nat. De ydmyge hyrder, der holdt nattevagt over deres hjord i nærheden af Betlehem, var de første der hørte om Frelserens fødsel. En engel sagde til dem: „Frygt ikke; thi se, jeg forkynder eder en stor glæde, som skal være for hele folket. Thi eder er i dag en frelser født i Davids by; han er Kristus, Herren . . . Og i det samme var der med engelen en mangfoldig himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sagde: ‚Ære være Gud i det højeste! og på jorden fred i mennesker, der har hans velbehag'" (Luk. 2:10–11, 13–14).

Den vigtigste mission for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er at udsøge de ydmyge og rene af hjertet, og „forkynde dem den store glæde" – Jesu Kristi evangelium. Kristi evangelium er vort eneste håb om at få „på jorden fred i mennesker, der har hans velbehag." Må vi i denne juletid påny forpligte os til at efterleve evangeliet endnu bedre i vore egne hjem og være flittigere til at dele evangeliet med vore søskende overalt.

Vi sender jer de kærligste hilsner – vi påskønner enhver af jer, og ønsker jer samt jeres familier en glædelig jul og et godt nytår fyldt med sundhed og lykke.

Med venlig hilsen – jeres Brødre

DET ØVERSTE PRÆSIDENTSKAB

BUDSKAB FRA DET ØVERSTE PRÆSIDENTSKAB

JESUS KRISTUS
GAVER OG FORVENTNINGER

Præsident Ezra Taft Benson

Nu, hvor vi nærmer os denne juletid med at give og modtage, vil jeg gerne tale lidt om de mange gaver vi har modtaget fra vor Herre, Jesus Kristus, og hvad vi kan give ham til gengæld.

For det første gav han os et fuldkomment mønster – sig selv – som vi kan forme vort liv efter. Han sagde: „Større kærlighed har ingen end den at sætte livet til for sine venner" (Joh. 15:13). Han viste os ikke alene det fuldkomne eksempel på en jordisk levevis, men han var også villig til at give sit liv for os. Han gennemgik store lidelser både på legeme og ånd, så store at vi ikke kan fatte dem, for at vi kunne få forsoningens og opstandelsens herlige velsignelse (se L&P 19:15–19).

Nogle mennesker er parate til at dø for deres tro, men de er ikke villige til at leve for den. Kristus både levede og døde for os. Hvis vi følger i hans fodspor, så kan vi, gennem hans forsoning, få den største af alle gaver – nemlig evigt liv, hvilket er den slags liv, som den store evige Gud, vor Fader i Himlen, lever.

Kristus stillede dette spørgsmål: „Hvad slags mænd burde I da ikke være?" Og besvarede det selv ved at sige at vi bør være som han er (se 3 Nephi 27:27).

Den, som lever nærmest efter Kristi mønster, vil være det største, mest velsignede og gladeste menneske. Det har intet at gøre med jordisk rigdom, magt eller prestige. Det eneste sande bevis på vor storhed, hvor velsignede vi er og hvor glade vi er, ses i hvor meget vi er kommet til at ligne Mesteren, Jesus Kristus. Han er den sande vej, den fulde sandhed og livet i overflod.

For det andet har Kristus, udover sig selv, givet os sin kirke, Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige – „den eneste sande og levende kirke på hele jordens overflade" (L&P 1:30). Der findes hverken frelse eller ophøjelse uden for kirken. Gennem kirken modtager vi dåb, præstedømmet, celestialt ægteskab og andre vigtige ordinanser. Kirken er det middel, som Gud har organiseret for at etablere og til stadighed udbygge sit værk. Vi skal arbejde med kirken og i kirken, opbygge den og hjælpe den fremad.

Vi må være parate til at give gavmildt af vor tid, vore talenter og vore midler til kirken. Uanset hvad der sker i verden, så vil kirken blive stærkere, og den vil være intakt når Herren kommer igen.

Gud har forsikret os at kirken aldrig mere vil blive taget fra jorden på grund af frafald. Han har sagt at han har behag i kirken, det gælder den samlede kirke og ikke det enkelte medlem (se L&P 1:30).

Kirken er sand. Hold dens bud, kom til dens møder, støt dens ledere, tag imod dens kaldelser, nyd dens velsignelser.

Den tredje gave, som Kristus har givet os, udover sig selv og sin kirke, er de hellige skrifter, især Mormons Bog.

Profeten Joseph Smith erklærede: „Mormons Bog (er) den mest korrekte bog på jorden og vor religions slutsten, og et menneske vil komme Gud nærmere ved at efterleve dens forskrifter end ved nogen anden bog" (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, s. 232).

Mormons Bog er skrevet for os i dag. Mormon, som samlede den, så os i et syn, og han fik befaling om at sætte de ting i bogen, som Gud syntes vi har særlig behov for i vor tid. Vi bør derfor have et større kendskab til Mormons Bog end til nogen anden bog.

Vi skal ikke kun kende dens historie og de trosfremmende beretninger, som står i den, men vi må forstå dens lærdomme. Hvis vi studerer lærdommene i Mormons Bog omhyggeligt, så vil vi finde de sandheder som kan afsløre fejltagelser, hvorved vi vil kunne tilbagevise mange af vor tids falske teorier og menneskelærdomme.

Nuvel, Kristi liv og eksempel, hans kirke og Mormons Bog er kun nogle få af de gaver, som Kristus har velsignet os med, og ikke blot i denne juletid, men gennem hele vort liv.

Nu vil jeg gerne spørge jer, mine søskende, hvad har vi mulighed for at give Herren her til jul? Tænk på alt det han har gjort og stadig gør for os, der er noget som vi måske vil give ham til gengæld.

„Hvordan kan Gud vide at jeg er hans?" Biskoppen løftede forsigtigt hendes hånd op ved håndledet og svarede: „Vis ham dine hænder."

Kristi største gave til os var hans eksempel og hans offer. Burde det så ikke være vor mindste gave til ham, at give ham vort liv og ofre os for ham, ikke bare lige nu men også fremover?

Mænd og kvinder, der vier deres liv til at gøre Guds vilje, vil opdage at Gud kan få meget mere ud af deres liv end de selv kan. Han vil gøre deres glæder dybere, udvide deres horisont, skærpe deres forstand, styrke deres muskler, opløfte deres ånd, mangedoble deres velsignelser, øge deres muligheder, trøste deres sjæl, give dem venner og udøse fred over dem. Den, som mister sit liv i tjenesten for Gud, skal vinde evigt liv.

Men ligesom man mister sit liv i tjenesten for Gud, så vil man virkelig få et liv i overflod, og således er det også når man ofrer alt til Gud, så vil han til gengæld dele alt hvad han har med os.

Prøv om du kan, men du kan ikke sætte Herren i gæld til dig. For hver gang du forsøger at gøre hans vilje, vil han simpelthen udgyde endnu flere velsignelser over dig. Somme tider kommer velsignelserne lidt langsomt – måske for at prøve din tro – men de vil komme og i overflod.

Præsident Brigham Young sagde: „Jeg har hørt virkelig mange fortælle om, hvor meget de har lidt for Kristi skyld. Jeg er glad for at kunne sige, at jeg aldrig har haft anledning til det. Jeg har haft en hel del glæder, men hvad lidelser angår, har jeg mange gange, i tankerne og foran forsamlinger, sammenlignet det med en mand, som er iført en gammel, udslidt, laset og snavset frakke, og så kommer der een, som giver ham en ny, hel og pæn frakke. Dette er den sammenligning jeg foretager, når jeg tænker på hvad jeg har lidt for evangeliets skyld – jeg har smidt en gammel frakke væk og taget en ny på" (*Discourses of Brigham Young*, s. 348).

De hellige lider ikke på samme måde som syndere gør.

En ung pige, der ofrede sine verdslige planer for at tilbringe mange timer med kedsommeligt arbejde for at opdrage sin yngre forældreløse bror, lå for døden i sin seng.

Hun tilkaldte sin biskop, og mens hun i de sidste øjeblikke talte med ham, holdt han hendes ru arbejdshånd i sin. Så spurgte hun: „Hvordan kan Gud vide at jeg er hans?" Biskoppen løftede forsigtigt hendes hånd op ved håndledet og svarede: „Vis ham dine hænder."

En dag vil vi se de hænder der ofrede så meget for os. Er vore hænder rene og viser de tegn på at vi har arbejdet i Herrens tjeneste? Er vore hjerter rene og fyldt med tanker om Kristus og hans lærdomme?

Vi indgår hver uge højtideligt pagt om at blive som han, om altid at erindre ham og at holde alle hans bud. Til gengæld lover Herren os sin ånd.

Vi kendte engang vor ældre Bror, samt hans og vor Fader i Himlen vældig godt. Vi jublede ved tanken om vort liv på jorden, som ville gøre det muligt for os at nyde fuldkommen glæde. Vi kunne næsten ikke vente med at vise vor Fader og vor Bror, Herren, hvor meget vi elskede dem og hvor lydige vi ville være, trods den modgang som den onde ville give os på jorden.

Nu er vi her. Der er lagt et slør over vores hukommelse. Vi viser Gud og os selv hvad vi kan klare. Intet vil forbavse os mere, når vi kommer gennem sløret og til den anden side, end at opdage hvor godt vi kender vor Fader og vor kendt hans ansigt er for os.

Gud elsker os. Han iagttager os. Han ønsker vi skal have succes. En dag vil vi vide at han har gjort alt for vort evige velfærd – for hver eneste en af os. Hvis vi bare vidste det – men vi har venner i Himlen som vi ikke husker lige nu, og de længes efter at vi skal sejre. Det er i dag at vi skal vise at vi kan – hvordan vi kan leve vort liv, og hvilke ofre vi kan skænke Gud hver dag, hver time, ja hele tiden. Hvis vi giver alt hvad vi kan, så vil vi modtage alt hvad Gud, der er den største af alle, har at give.

Giv Gud det bedste, og han vil give dig sit bedste til gengæld.

Jeg beder til at Herren vil være med jer i denne tid og altid. □

Fotograferet af Steve Bunderson

IDEER TIL HJEMMELÆRERE

Nogle punkter der kan fremhæves. Hvis du synes, kan du nævne disse punkter under dine hjemmelærerbesøg:

1. Præsident Benson påpeger at det eneste sande bevis på storhed, velsignelser og glæde er, at vi viser hvor tæt vi kan komme på at ligne Mesteren, uanset verdens standarder.
2. Vi bør være parate til at give af vor tid, vore talenter og midler til kirken. Uanset hvad der sker i verden, så vil kirken blive stærkere og den vil være intakt når Herren kommer igen.
3. Mænd og kvinder, der vier deres liv til Gud, vil opdage at Gud kan få meget mere ud af deres liv end de selv kan.

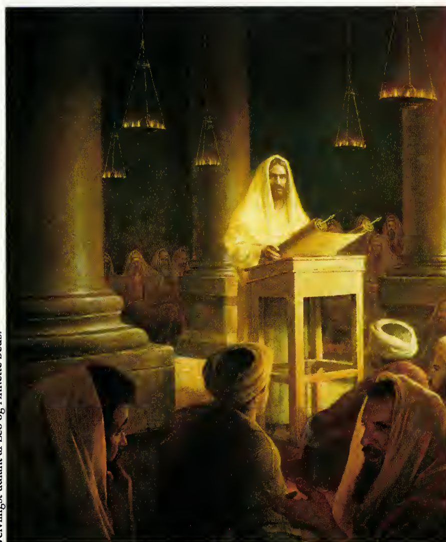
Diskussionshjælp

1. Hvad tilskynder præsident Benson os til at gøre for at kunne tilbagevise falske teorier og menneskelærdomme?
2. Når vi tænker på alt det som Frelseren har gjort og stadig gør for os, hvad kan vi så give ham her til jul?
3. Er dine hænder rene og viser de tegn på at være i Herrens tjeneste?

Jesu Fødsel, af Carl Bloch. Originalen findes på Frederiksborg slot i Danmark. Anvendt med tilladelse af Frederiksborg museum.

IMMANUEL ELLER „GUD MED OS"

Jesus i synagogen i Nazaret, af Greg K. Olsen. Velvilligst udlånt af Leo og Annette Beus.

LOVGIVEREN

DEN SALVEDE, D

„I DAG ER DETT GÅET I OP

Jesus Kristus opfyld om den lovede Messias, s

Keith Meservy

Vor tro bygger på vidnesbyrdet om at Jesus er Kristus, eller med andre ord, Messias. På den Messias som Paulus sagde „døde for vore synder, efter skrifterne,

og . . . blev begravet; og at han er opstået på den tredje dag" (1 Kor. 15:3–4).

Kristi indtog i Jerusalem af Harry Anderson.

EN STORE KONGE

Korsfæstelsen, af Carl Bloch. Originalen hænger i Frederiksborg slotskirke, Danmark. Anvendt med tilladelse af Frederiksborg museum.

DEN OFRENDE MESSIAS

E SKRIFTORD . . . FYLDELSE"

te de gamle profetier om døde for at vi kan leve

(For at læseren bedre kan forstå den hebraiske idé, erstatter det hebraiske ord Messias i denne artikel med det græske ord, Kristus.)

De fleste af de mennesker, der levede på jorden på Kristi tid, forventede ikke at Messias skulle lide og dø. Selv apostlene var forvirrede over det offer som Messi-

Kristi andet komme, af Harry Anderson.

TUSINDÅRETS MESSIAS

as skulle give.

Var de profetier, der var givet om Messias' rolle, så uklare at de kunne skabe en så udbredt misforståelse? Var folk så ukendte med skrifterne, at deres tro på Messias ikke byggede på sandheden?

Den salvede, den store Konge

Det hebraiske *messias*, og det samme ord på græsk – *kristus* – betyder *den salvede* og kunne dække en lang række kaldelser. Titlen *mashiah* (en salvet) anvendtes om enhver præst, konge eller profet, som var salvet med olie til at fungere på Guds vegne (Se 2 Mos. 29:29; 1 Sam. 10:1: 1 Kong. 19:16). Jesus var det hele – profet, præst og konge.

Jesus blev salvet i Himlen, hvor Gud forventede at Adam ville falde og fik brug for en forløser. Det var her at Jesus blev „Guds salvede Søn fra før verdens grundlæggelse" (Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 318–19). Derfor kaldte Johannes Jesus for „det slagtede lam", „fra før verdens grundlæggelse" (Åb. 13:8).

Selv om Guds Søns største jordiske opgave var at sejre over den fysiske og åndelige død, så koncentrerede mange profetier om Den Salvede sig først og fremmest om hans rolle som Konge. En af de gamle profeter sagde: „Ikke viger kongespir fra Juda, ej herskerstav fra hans fødder, til han, hvem den tilhører, kommer, ham skal folkene lyde" (1 Mos. 49:10).

Da David, der var af Judas stamme, kom til tronen, lovede Herren ham at hans efterkommere fortsat ville arve tronen i al evighed (se 1 Krøn. 17:11–14). Således skulle Messias indtage Davids trone. Esajas skrev om ham:

„Stort bliver herredømmet, endeløs freden over Davids trone og over hans rige, at det må grundes og fæstnes ved ret og retfærd fra nu og til evig tid" (Es. 9:7).

Således fik titlen *Davids Søn* samme betydning som Messias. Enhver, som hilste Jesus ved dette navn, viste at han betragtede Herren som sådan.

Da tiden omsider kom, hvor han afslørede sig som Israels Konge, skete det efter et gammelt ritual, som fastsattes da Salomon blev salvet til konge ved kilden i Gihon. Han sadlede et æsel til det kongelige indtog i Jerusalem og blev hilst med jubelråb af folket, som råbte „Leve Kongen" (se 1 Kong. 1:38–45). Andre, som er fulgt efter, blev salvet på lignende måde. Gud åbenbarede det således for jøderne, for at de skulle genkende deres konge, når han kom på lignende måde:

„Fryd dig såre, Zions datter, råb med glæde, Jerusalems datter! Se, din konge kommer til dig. Retfærdig og sejrrig er han, ydmyg, ridende på et æsel, på et asenindes føl" (Zak. 9:9).

Da Jesus valgte at ride ind i Jerusalem på et asenindes føl, så bekendtgjorde han dermed at han var den konge, der var profeteret om, som ville bringe frelse – alene hans navn betød, at han ville frelse sit folk. Derfor hilste de troende, begejstrede jøder ham med et „Hosianna!" – som betyder *frels mig* – og råbte: „Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn! Velsignet være vor fader Davids rige, som kommer! Hosianna i det højeste" (Mar. 11:7–10; Luk. 19:35–38).

Den kongelige tronarving var ankommet til kongens by. Men hans fjender fik ham hurtigt korsfæstet – hvad de regnede for en sejr – men kun for en stund, for frelsens Gud havde gjort sit kongelige indtog i Jerusalem og den kongelige Messias' budskab var tydeligt.

Lovgiveren

Da Moses havde oprettet Guds pagt og lov i Israel og forberedt sig på at forlade sit folk, rådede han dem til at forberede sig på at acceptere en anden profet som han selv. For Gud havde givet dette løfte:

„Jeg vil lade en profet som dig fremstå for dem af deres brødre og lægge mine ord i hans mund, og han skal sige dem alt, hvad jeg byder ham!

Og enhver, der ikke vil høre mine ord, som han taler i mit navn, ham vil jeg kræve til regnskab" (5 Mos. 18:18–19).

Denne profet ville, ligesom Moses, indgå en ny pagt med dem og give dem love. Jeremias skrev om denne nye pagt med israelitterne, og sagde at den ikke ville være „som den pagt, (Gud) sluttede med deres fædre, dengang (han) tog dem . . . ud af Ægypten", men at denne lov skulle skrives „på deres hjerter" (Jer. 31:31–33).

Det var denne messianske profet, som alle israelitterne ventede, og som Peter sagde var Jesus:

„Moses sagde: ‚En profet som mig vil Herren jeres Gud lade fremstå for jer, en af jeres brødre; ham skal I høre på i alt, hvad han taler til jer . . .'

Det var for jer, Gud først oprejste sin tjener, og han har sendt ham for at velsigne jer, når I hver især vender om fra jeres ondskab" (Ap.G. 3:22, 26).

Moseloven, som israelitterne fik, erstattede den gamle evangeliske lov, som kendtes på Abrahams tid, og skabte en fornyelse i alle ting (se Gal. 3:8, 19; L&P 84:19–27). På lignende måde fornyede Jesus alle ting under sin egen lov, da han fuldendte moseloven og gav israelitterne evangeliet i dets fylde (se Heb. 7–10). Nephi, som vidste at dette ville ske, bad sit folk om at efterleve moseloven indtil der kom en ny lovgiver. Så måtte de være forberedt på at opgive den gamle: „De ord, han vil tale til jer, *vil være den lov, som I skal holde*" (2 Nephi 26:1; fremhævelse tilføjet). Kun en, med myndighed som Moses, kunne erstatte moseloven (se 3 Nephi 15:8–9).

Jesus gav selv i ord og gerning jøderne det klare budskab at en ny lovgiver nu havde erstattet Moses. I bjergprædikenen definerede han pány moseloven om hor, skilsmisser, eder, gengældelse og kærlighed (se Matt. 5:27–47). Jesu nye pagt og hans nye, guddommelige bud viste jøderne, at der var kommet én som Moses for at opfylde profetien, og den der ignorerede det, ville Gud holde ansvarlig, således som Moses sagde.

Immanuel eller Gud med os

Esajas taler to steder om et guddommeligt barn der skulle fødes.

Det første løfte lyder, at „jomfruen bliver frugtsommelig og føder en søn, og hun kalder ham Immanuel", hvilket betyder *Gud med os* (Es. 7:14).

Det andet syn om denne kommende fødsel, står skrevet som om det allerede var sket: „Thi et barn er født os, en søn er os givet . . . og hans navn skal være: Underfuld-Rådgiver, Vældig-Gud, Evigheds-Fader, Fredsfyrste" (Es. 9:6).

De titler, som Esajas anvendte, viser ikke kun at han bekendtgjorde den almægtige Guds fødsel, men også hvilken herlighed og hvilket ry den guddommelige Messias ville få, samt de gerninger han ville udføre. Da Jesus kom til jorden som et hjælpeløst barn, var han stadig den store Jeg Er, Jehova, Den evige Faders Søn, som blev hyldet af engleskarer.

I Es. 61:1–2, forudsiger profeten, at Messias vil blive salvet til at hjælpe de forarmede på legeme, sind og ånd til at sejre over deres fjender. Denne profeti er så

Jesu fødsel af Gustave Doré

rig på løfter, at man kan se hvorfor Jesus benyttede den, da han bekendtgjorde sin messianske mission i Nazarets synagoge. Her beskrives hans salvelse:

„Herrens Ånd er over mig, fordi han *salvede* mig, at jeg skal gå med glædesbud til fattige. Han sendte mig for at udråbe for fanger, at de skal få frihed, og for blinde, at de skal få deres syn, for at sætte forrykte i frihed og udråbe et nådeår for Herren" (Luk. 4:18–19. Fremhævelse tilføjet).

Ved forskellige lejligheder bekræftede Jesus, at han virkelig var Guds Søn, men han var dog meget forsigtig med hvordan han sagde det. Under forhøret over ham, da det var offentligt kendt, og Jesus ikke ønskede at efterlade nogen tvivl om hvem han var, da besvarede han imidlertid ypperstepræstens spørgsmål – „Er du (Messias), den Højlovedes Søn?" – med urokkelig sikkerhed: „Ja, jeg er."

Ypperstepræsten sønderrev derpå sine klæder og sagde: „Hvad skal vi mere med vidner? I har selv hørt hans gudsbespottelse" (Mar. 14:61–64).

Ironisk nok var Jesus selv den eneste der kunne sige at han var guddommelig, uden at gøre sig skyldig i gudsbespottelse.

Den ofrende Messias

Selv om jøderne forventede at blive frelst af den store Messias, og deres dyreofringer var et vigtigt religiøst ritual, så troede de af en eller anden grund ikke at deres frelse var afhængig af Messias' offer.

Ikke desto mindre taler skrifterne tydeligt nok om Messias' offer. Der blev faktisk lige fra begyndelsen undervist om Messias' lidelser og offer. Efter Adam og Evas fald, opdagede Lucifer, at han engang ville hugge i Messias' hæl, men at Messias ville knuse hans hoved (1 Mos. 3:15). En engel underviste Adam og Eva i de rituelle ofre,

Jesus segner under korset, af Gustave Doré

som var „et sindbillede på Faderens Enbårnes offer", et offer som ville forløse menneskene fra faldet og gøre det muligt for dem atter i kødet at se Gud (Moses 5:7, 9–10).

Adam og Eva kendte også navnet på Den Enbårne, for Gud fortalte Adam, at „min enbårne Søns navn, han som er fuld af nåde og sandhed" vil være „Jesus (Messias), det eneste navn, der skal gives under himmelen, hvorved frelse vil komme til menneskenes børn" (Moses 6:52).

Lige fra den tid vidste menneskene at Jesus var Messias, at han skulle ofres og spille en frelsende rolle. Det gamle Testamente er fyldt med henvisninger til den ofrende Messias.

Alligevel kom tiden hvor disse henvisninger til Frelseren blev misforstået, således som kong Benjamin sagde om jøderne: „Han viste dem mange tegn og undere og forbilleder og lignelser med hensyn til sit komme, og hellige profeter talte også til dem om hans komme, og dog forhærdede de deres hjerter og forstod ikke, at Moseloven ikke gavner noget uden gennem forsoningen ved hans blod" (Mosiah 3:15).

Esajas har på den mest fremragende måde beskrevet en lidende, retfærdig tjener, som ville lide for at frelse mange.

„Og dog – vore sygdomme bar han, tog vore smerter på sig . . .

han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld . . . vi fik lægedom ved hans sår . . .

Fordi hans sjæl har haft møje, skal han se det, hvorved han skal mættes. Når han kendes, skal min retfærdige tjener retfærdiggøre de mange, han, som bar deres overtrædelser" (Es. 53:4–5, 11. Se også Es. 50:5–7; 52:13–15).

Følgende vers i Salme 22 beskriver også omstændighederne ved korsfæstelsen:

„Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?" (vers 1. Sammenlign med Matt. 27:46).

„Onde i flok omringer mig, de har gennemboret mine hænder og fødder" (vers 17. Sammenlign med Joh. 20:25).

„Mine klæder deler de mellem sig, om kjortelen kaster de lod" (vers 19. Sammenlign med Joh. 19:23–24).

Man må undre sig over at Peter og de øvrige apostle ikke forstod en så malende, profetisk beskrivelse før efter opstandelsen, da de kunne vidne om Messias' storhed og evige offer.

Tusindårets Messias

Graven kunne ikke holde på Jesus - Messias. De gamle profeter så hen til Jesu opstandelse og den store opstandelses dag med glade forventninger:

„Dine døde skal blive levende, mine dødes legemer skal opstå; de, som hviler i støvet, skal vågne oguble. Thi en lysets dug er din dug, og jorden giver dødninger igen" (Es. 26:19).

Jobs triumferende vidnesbyrd viser mange af de gamle israelitters dybe overbevisning:

„Men jeg ved, at min løser lever, over støvet vil en forsvarer stå frem.

Når min sønderslidte hud er borte, skal jeg ud fra mit kød skue Gud" (Job 19:25–26). Job, Abraham, Adam, Enok, Ezekiel og alle de gamle hellige kendte til opstandelsen, som var lovet dem, og de glædede sig til at Frelseren skulle komme, fordi hans sejr over døden også ville berøre den,

De mærker, som Jesus fik ved den ydmygende og dårlige behandling, vil han også have efter opstandelsen, og de vil identificere ham som den sande Messias. Da han viste sig for sine disciple i Jerusalem, sagde han: „Se mine hænder og mine fødder, at det er mig selv; føl på mig og se" (Luk. 24:39).

Mærkerne vil atter kunne ses når Jesus, Messias, kommer til de belejrede jøder og står på Oliebjerget, som vil revne midt over. Så vil de, med en blanding af rædsel og betagelse genkende ham og spørge: „Hvad er det for sår på dit bryst?" og han vil sige: „Dem fik jeg i mine boleres (venners) hus" (Zakarias 14:3–4; 13:6).

Til sidst vil alt være under Frelserens kontrol – inkluderet døden. Derpå vil han, som den sejrende, overlevere riget til Faderens omsorg (1 Korinter 15:24–26). På den dag, når han omsider bliver kaldt kongernes Konge, herrenes Herre og messiassernes Messias, så vil alt, hvad der forud er blevet sagt om ham, gå i opfyldelse. □

Keith Meservy er tilknyttet Brigham Young universitet i Provo, Utah, som professor i gamle skrifter. Han skriver lektiehæfter for kirken og er lærer for seniorklassen i Pleasant Views 3. ward, Sharons øst stav, Utah.

HORACIO TULIOS INSIGNARES

AT HØJNE PRÆSTEDØMMET

Marvin K. Gardner

Jeg ved uden tvivl at du en dag vil få præstedømmet," sagde missionspræsidenten til ham. „Du er værdig til det."

„Det er mit højeste ønske, præsident. Men jeg vil vente tålmodigt til Herren giver mig det."

Horacio Tulio Insignares fra Bucaramanga i Columbia var medlem af kirken og var af negerafstamning. Han havde ikke meget håb om at se sin drøm gå i opfyldelse i dette liv. Men et år senere hørte han en forbløffende nyhed: Præsident Spencer W. Kimball havde modtaget en åbenbaring fra Herren om, at „den længe forjættede dag er kommet, hvor hver trofast, værdig mand i kirken kan modtage det hellige præstedømme . . . uanset race og hudfarve".

Tre måneder senere blev bror Insignares ældste. Han har virket som stavspræsident siden 1981, muligvis den første mand af sin race, som har siddet i dette embede.

Da missionærerne første gang talte med ham i 1968, blev han forvirret over deres ord og mistede interessen for at høre mere. Men otte år senere, da han så et lignende par (missionærer) stå af bussen, blev han tilskyndet til at tale med dem. „Da jeg så på dem, bemærkede jeg at de var meget anderledes end de andre mennesker på gaden – der var noget engleagtigt over dem." Han inviterede dem hjem til sig samme aften.

Desværre delte hans hustru, Dora, ikke hans begejstring. Forpligtet som hun var over for sin egen kirke, nægtede hun at møde missionærerne.

„Jeg ønskede at forandre mig."

Da missionærerne kom, havde Horacio svært ved at forstå deres budskab. „Jeg var ikke særlig åndelig. Jeg havde aldrig slået op i Bibelen og vidste ikke hvad jeg skulle gøre for at forstå skriften." Men denne gang lyttede han hele tiden. „Jeg ønskede at forandre mig. Selv om jeg ikke forstod det de lærte mig, så følte jeg, at det de sagde var sandt."

Men han stillede mange spørgsmål. Måtte kirkens medlemmer drikke alkohol? Var der andet de ikke måtte? „Jeg ønskede at vide det, så jeg kunne begynde at adlyde budene. Jeg smed omgående min kaffe og alkohol ud," husker han.

Ældsterne kom igen den næste aften og den næste igen – og de satte dåbsdagen til en måned senere, den 26. august 1976. Dora begyndte også at lytte, men den 24. august havde hun endnu ikke besluttet om hun ville døbes. „Jeg opfordrede hende til at bede," siger Horacio. Den aften fik Dora et meget stærkt åndeligt vidnesbyrd om kirken. To dage senere blev de begge døbt sammen med deres to ældste børn. „Det var som om jeg var trådt ind i Himlens rige," siger Horacio.

Familien Insignares blev omgående velsignet i rigt mål – både timeligt og åndeligt. Dora opdagede at hun ikke længere behøvede at tage medicin for dårlige nerver. Og Horacios chefer begyndte at se anderledes på ham.

Før Horacio blev døbt, havde ældsterne forklaret ham, at han ikke kunne få præstedømmet. „Men jeg

I 1981 blev bror og søster Insignares beseglet til hinanden i Salt Lake templet. (Fotografi af The Stock Solution).

Horacio Insignares har været stavspræsident siden 1981, og hans hustru, Dora, sidder i stavens hjælpeforeningspræsidentskab.

Præsident Insignares taler med en ven ved et selskab i wardet i Bucaramanga.

Møde med Diamante wards præstedømmebærere.

Familien Insignares, fra venstre: Sønnen Hugo, svigerdatteren Cecilia. barnebarnet Paola Andrea (datter af Hugo og Cecilia), søster Insignares, præsident Insignares, barnebarnet Horicio Andrés (søn af Dionne og Milton), datteren Milady, datteren Dionne og svigersønnen Milton. Sønnerne Horacio og Jorge mangler (Horacio var på mission det tidspunkt).

Evangeliet og åbenbaringen til præstedømmet ændrede på dramatisk vis livet for denne colombianske familie.

spekulerede ikke på hvorfor," siger han. „Det betød ikke noget. Jeg var kun interesseret i at blive døbt og medlem af kirken."

Han kom til alle møderne, også præstedømmemødet, og arbejdede som finanssekretær og rådgiver i søndagsskolens præsidentskab. Så en morgen i søndagsskolen blev han optaget af det uundgåelige spørgsmål: Hvorfor kunne han ikke få præstedømmet? Var han ikke lige så værdig som alle de andre i grenen, som havde det? „Jeg lod Satan få indpas i mit sind, og besluttede mig til ikke at komme til nadvermødet den eftermiddag." Da han fortalte det til Dora, da de kom hjem, siger hun, at hun „følte det som om noget faldt ned inden i hende".

En præstedømme åbenbaring

Dora løb de fire husblokke fra deres hjem hen til kirken, for at få hjælp. „Jeg løb afsted som i blinde, for jeg kunne ikke se for tårer. Da jeg kom derhen græd jeg som en vanvittig."

I mellemtiden var Horacio derhjemme – og han bad. „Jeg følte det som om, at en påvirkning trak mig den ene vej, mens en anden påvirkning trak mig den anden vej," husker han. Da Dora kom tilbage sammen med grenspræsidenten og missionærerne, „gav de mig styrke og støtte, og jeg fik det bedre".

„Horacio er lydig og ydmyg," siger Dora, „og vi gik til nadvermøde om eftermiddagen. Da opdagede jeg at vi har nogle meget stærke vidnesbyrd. Jeg vidste at vi ikke kunne forlade kirken – og gjorde det aldrig."

Et år efter kom åbenbaringen til præstedømmet, og missionspræsidenten kom til Bucaramanga i september for at interviewe Horacio. „Men den dag puffede Satan atter til mig," siger han. „Han sagde til mig at jeg ikke skulle gå til det interview, at jeg ikke ville få præstedømmet.

Dora gik til aftalen, men jeg blev hjemme og bad Herren om at borttage mine tvivl og min forvirring. Min bøn blev besvaret, jeg fornemmede Herrens ånd og gik til interviewet."

Den næste dag blev Horacio ordineret til ældste og indsat som grenspræsident. „Jeg husker tydeligt at min hustru og jeg grædende omfavnede hinanden i kirkesalen." Nu kunne de blive viet i templet og deres sønner kunne komme på mission.

„En Guds mand."

Da Horacio havde været grenspræsident i to år, blev han kaldet som distriktspræsident. „Jeg ønskede dengang at vi måtte få en stav i Bucaramanga." Året efter, den 22. november 1981, kom ældste Robert E. Wells, fra De halvfjerds' første Kvorum, og oprettede Bucaramanga stav i Colombia.

Hector Elias Ariza, der er rådgiver i stavspræsidentskabet, husker tydeligt det følelsesladede øjeblik ved en stavkonference fem år senere, hvor ældste Russell M. Nelson, fra De tolvs Kvorum, bad præsident Insignares komme op til talerstolen. „Han sagde, at præsidenten er en Guds mand og opfordrede alle medlemmerne til at støtte ham."

Colombia er et land med store kontraster. I byerne er der høje bygninger, moderne teknologi og veluddannede forretningsfolk. Men der er også stor økonomisk, politisk og åndelig uro. De rolige, grønne områder i byen står i stor kontrast til de brune og grå, støvede veje i fattigkvartererne. Mange af byens borgere er syge eller arbejdsløse, og de har ikke meget håb om at få det bedre.

Stavsmedlemmernes forhold og velfærd bekymrer præsident Horacio Insignares meget. Selv om han personligt har succes i sin forretning, så har han aldrig glemt sin fattige barndom. Straks efter Horacios fødsel i 1936, forlod hans far familien, og Horacios mor måtte vaske og stryge for folk for at forsørge sig selv og sin søn.

Udstræk evangeliets sikkerhedsnet

„Jeg er bekymret for ethvert sygt medlem," siger Horacio. „Jeg er bekymret for medlemmer med økonomiske eller ægteskabelige problemer. Deres problemer er ikke ude af mine tanker et eneste øjeblik. Jeg forsøger at løse dem så hurtigt som muligt."

Da Horacio var distriktspræsident, var et af hans største ønsker at bringe evangeliet ud til sin hjemby, Barrancabermeja, mere end to timer derfra. Lige straks var missionspræsidenten lidt skeptisk ved at åbne denne by for missionering, men bemyndigede Horacio til at tage en missionær med derud og få en anbefaling med tilbage.

Senere, da de var på vej ud for at give deres første

lektie, brød bilen sammen. „Satan skal ikke få lov til at standse os," mumlede han. Han kørte bilen ind på en mark – i håb om at finde den der igen, når han kom tilbage – tog sin familie og missionæren med sig på bussen og kørte hjem til sin mor, hvor der sad 35 mennesker og ventede på dem. „Her er nogle mennesker," sagde han til ældsten. „Nu kan du undervise dem, mens jeg går ud og får fat i min bil."

Deres rapport var så positiv, at missionspræsidenten gav missionærerne myndighed til at komme tilbage, først én dag og derpå to dage om ugen. Præsident Insignares kørte dem hver gang. De spiste, sov og underviste i hans mors hjem. Det varede ikke længe før ældsterne arbejdede der på fuld tid.

De første omvendte i byen var en slægtning og hendes forlovede. Så begyndte folk at blive døbt i grupper på 10–12 stykker. I løbet af tre år havde kirken 600 medlemmer i den by. I dag er der 800 medlemmer i Barrancabermeja og to ward.

„En søndag, da jeg gjorde mig klar til mine møder, følte jeg at jeg måtte tage til Barrancabermeja lige med det samme, selv om jeg ikke vidste hvorfor. Da vi kom dertil mødte jeg en ven, som jeg ikke havde set siden jeg var barn.

‚Hermano (bror),' sagde manden, ‚jeg sagde til min kone at jeg ville gå med hende i kirke i dag, og hvis jeg fandt en ven derhenne, så ville jeg lade mig døbe.'

Det var derfor, Herren ønskede at jeg skulle komme til dette møde," siger præsident Insignares. Denne mand blev senere wardets biskop.

Evangeliet er en styrke for familien

Præsident Insignares ved hvilken forskel evangeliet kan betyde for en mand, hans hustru og børnene. En måned før han blev stavspræsident, brugte han og Dora deres sparepenge til at tage til Salt Lake templet, for at blive beseglet til hinanden. De glæder sig nu til at komme i templet i Bogota, så de kan få børnene beseglet til sig som en familie.

De har fem børn: Hugo og Dionne (de Calderon), som begge er gift og har hver et barn. Horacio, der er på mission i Colombia og teenagerne Jorge og Milady, som stadig bor hjemme.

„Under min opvækst læste vi ofte i skrifterne og far forklarede betydningen," siger sønnen, Horacio. „Vi talte om det der skete i vort hjem og satte os mål. Og vi bad altid familiebønner. Somme tider viste min far et billedbånd om kirken og stillede os spørgsmål om det."

Hugo husker den samtale han havde med sin far, da han var afløst fra sin mission: „Det var som om jeg havde mistet noget, som om de engle, der havde passet på mig under min mission, nu forlod mig. Jeg følte mig pány som en lille dreng, meget alene og havde brug for beskyttelse. Min far må have forstået mig, for vi græd begge to. Jeg søgte tilflugt i hans arme og han trak mig ind til sig. Jeg fornemmede vores store kærlighed, både hans kærlighed til mig og min til ham."

Da Dionne og Milady fik at vide at de var nødt til at deltage i de religiøse ritualer i deres katolske pigeskole for ikke at blive bortvist, lod deres far dem selv bestemme, hvordan de ville klare det. „Skolemyndighederne sagde til mig, at hvis jeg ville afskrive kirken, så ville de give mig et stipendium, så jeg kunne gå i skolen lige til jeg skulle på college," siger Dionne. „Men jeg sagde, at de ikke skulle give mig noget, for jeg foretrak kirken." Pigerne blev flyttet til en anden skole.

Faderens eksempel

Kort tid efter sagde en veninde: „Du har en stor tro, Dionne."

„Det er på grund af min fars eksempel," svarede hun.

Præsident Insignares' ledelse, hans personlighed, hans ægte menneskekærlighed og hans varme, venlige smil har gjort ham til en højt respekteret mand i Bucaramanga. Når han går på gaden hilser han på mange, og mange hilser på ham. Han behandler alle ens. Avismanden får samme venlige ord som sagføreren eller politikeren. Han handler hos en gadehandler, som lige er kommet ud af fængslet og har brug for arbejde. Han giver gadehandlersken et knus – hun er en søster i kirken, og han skammer sig ikke over at vise hende kærlighed, selv om det er i fuld offentlighed.

„Vi er meget lykkelige," siger han, „at vi har kærlighed i vores hjem, og at vi kan tjene Herren, som vi elsker. Det går godt for os. Vi kunne ikke ønske os mere end vi har. Vi takker hver dag Herren for alt det gode han giver os." □

Jorden var dækket med 15 cm sne, da pøbelen tvang Martha Payne Jones Thomas, hendes mand og fire børn til at forlade Far West i Missouri i 1839. Martha var gravid, hun ventede at barnet ville komme hvert øjeblik. De travede ud til Missourifloden i bitter kulde, hvor de ventede på at komme over, da nogle brødre trak bror Thomas til side for at tale med ham.

Da bror Thomas kom tilbage til sin hustru, fortalte han hende at de andre sidste dages hellige ikke kunne komme afsted med deres hestevogne fra Far West, og at pøbelen truede med at skyde dem, hvis de ikke forlod stedet.

Søster Thomas skrev i sin dagbog: „Min mand spurgte: ‚Hvad synes du om at jeg kører tilbage til Far West med vores hestevogn?'

‚Ja – læs tingene af vognen og læg dem ved den træstamme,' sagde jeg.

‚Hvad vil du gøre, hvis du får veer?' spurgte han.

‚Jeg vil gøre det så godt som søster Wight gjorde i Davis County, da hun fødte sit barn ved en træstamme i snestorm.'

‚Det skal ske dig, som du tror,' sagde hendes mand.

De fik det hele ud af vognen og over ved siden af træstammen. Ganske rigtigt, samme nat blev jeg syg. Jeg sendte bud efter søster

SÅDAN BEHANDLES PROBLEMER KLOGT OG ÆDELT

Formål: At vi må forstå at enhver kvinde kan behandle sine problemer klogt og ædelt, ved at stole på Herren.

Margaret Smoot, som spurgte hvor mit soveværelse var. Vi stod ude i det fri, ved floden. ,Her er masser af plads?' sagde jeg. ,Det eneste vi mangler er en *seng*.'"

Så lavede søster Smoot og nogle af mændene en seng til Martha ved et bål. Andre kvinder ville sikkert synes, at de ville være fattige under sådanne forhold, men Martha sagde: „Jeg har ofte tænkt på, at ikke engang en dronning får lov at opleve et sådant soveværelse. Der var god plads, og jeg fik det bedre." Martha fødte en sund dreng adskillige dage senere.

Hvor fik denne kvinde sit opmuntrende mod fra under disse vanskelige forhold? Hvordan kunne hun så roligt lade sin mand hjælpe andre, når hun havde så hårdt brug for ham? Hvordan kunne hun tælle sine velsignelser, mens hun fødte ude i det fri i sne og kulde?

Martha hjalp os til at forstå kilden til sin styrke den dag hendes mand døde, og hun skrev i sin dagbog: „27. juni, 1878. Thomas blev begravet i dag. Nu står jeg alene, omgivet af hellige og med utallige efterkommere, som er en stor trøst for mig. Ind imellem overvældes jeg af sorgens skyer. Så beder jeg min Fader om hjælp, og han kan virkelig trøste mig." Hun havde lært at vor Fader i Himlen er den eneste sande kilde til visdom og fred i vanskelige stunder.

En anden kvinde, som lærte at søge vor himmelske Faders hjælp og trøst, er Stephanie Cluff Orison. Da hun i 1978 var 19 år, fortalte Ricky T. Orison, den hjemvendte missionær som hun gik ud med, at han havde Hodgkins syndrom, som er kræft i lymfekirtlerne. Selv om han dengang var i bedring, kunne ingen vide hvor længe han ville leve. Stephanie husker: „I løbet af de næste par dage, løb tusinde spørgsmål gennem mit hoved: ,Hvad skal jeg gøre?' En dag, da jeg lå i min seng og spekulerede, følte jeg en stille fred og ro komme over mig. Den forsikrede mig om at jeg skulle fortsætte som hidtil, og uanset hvad der skete, så var det i orden – Herren ville vejlede mig. Denne følelse har båret mig igennem alt hvad der senere skete." Nogle uger senere bad Rick hende gifte sig med ham, og Stephanie sagde ja, uden at tøve.

I løbet af de næste otte år havde Rick det rimelig godt, indtil marts 1986, hvor hans tilstand hastigt forværredes. Han døde et halvt år senere. De, som kender Stephanie, er forbløffede over det glade mod og den optimisme hun havde under og efter Ricks sygdom. Hun siger: „Jeg har altid vidst at Herren elskede og vejledte mig. Men jeg følte at min mands sygdom og død gav mig mulighed for at vise Herren at jeg *virkelig* tror på ham, i liv og død, på den evige ægteskabspagt og på alt andet, som vi lærer i evangeliet. Lige siden Ricks død, har jeg følt en stor fred." Hendes vidnesbyrd hjalp hende, ikke alene til at udholde sine prøvelser, men også til at forblive modig, fredfyldt og velsignet med Herrens vejledning og kærlighed.

Når vi ikke selv kan løse vore problemer, så kan vi vende os i tro til Ham, hvis visdom og styrke langt overgår vores. (Se Jakobs Brev 1:5). □

FORSLAG TIL BESØGSLÆRERINDER

1. Tal om andre du kender, som har været gode til at klare sine problemer. Hvad har givet dem styrke under deres prøvelser?
2. Hvordan kan budskabet i Jakobs Brev 1:5–6 hjælpe os til at løse vore problemer?

Se *Familieaften, Idé- og håndbog*, s. 53–58, 171–74, 177–80, hvor der er yderligere materiale om emnet.

NB: I Stjernen, januar 1988, vil der være taler fra oktoberkonferencen 1987. Besøgslærerinderne bør vælge en tale, som er holdt af medlemmer af Det øverste Præsidentskab, som baggrund for emnet til deres besøgslærerindebudskab.

Illustreret af Kelynn Z. Alder

V I H Ø S T

På en større kunstudstilling for nylig blev der i kirkens kunst- og historiemuseum udstillet fem kunstværker af det nittende århundredes „kunst-missionærer" samt andre værker af sidste dages hellige, som har studeret malerkunst i Paris.

Jan Underwood Pinborough
Assisterende redaktør

Almindeligvis betragter vi kun missionærer som lærere – mænd og kvinder der går ud i verden, for at give et budskab. Men i slutningen af det nittende århundrede blev fem unge mænd indsat til at gå ud i verden for at lære, fremfor at undervise. Disse „kunst-missionærer" – John Hafen, Lorus Pratt, Edwin Evans, John B. Fairbanks og Herman Hugo Haag – blev sendt fra Salt Lake City til Paris for at studere malerkunst.

På det tidspunkt var Paris det mest levende centrum for datidens kunst i Europa, og flere andre unge sidste dages hellige kunstnere – John T. Harrwood – hans elev og senere hustru – Harriett Richards Harwood, John Willard Clawson og Cyrus Dallin – studerede allerede i Paris.

På en stor udstilling i år i kirkens kunst- og historiemuseum i Salt Lake City, blev disse „kunst-missionærers" – ægteparret Harwoods og Clawsons værker udstillet. Udstillingen hed „Vi høstede lys: Kunstmissionen i Paris og Utahs impressionister", og der var udstillet 150 malerier og omkring 50 fotografier og dokumenter. Man så hvilken fremgang disse sidste dages hellige kunstmalere havde gjort i deres værker fra før de kom til Paris, under opholdet i Paris, og efter at de var vendt tilbage til Utah.

Hvilken værdi mente kirkens ledere der lå i at bruge af kirkens kostbare midler til at støtte en sådan mission? I 1890, da de første missionærer ankom til Paris, var Salt Lake templet næsten fuldført efter omkring fyrre års arbejde med opførelsen. Dette Herrens hus var, med dets smukke stenarbejder, træværk, europæiske glaskunst og møblering, noget af det fineste håndværk og kunstværk som de hellige kunne frembringe eller finde. Nu skulle man snart i gang med at lave vægmalerierne i begavelsesrummet. Men hvem skulle male dem?

Den unge kunstner, John Hafen, var overbevist om, at hverken han eller nogen anden kunstner i kirken var i stand til at male disse fantastiske billeder på passende måde. Han havde i årevis bedt Herren om, at „åbne en udvej for at han kunne lære mere, så han kunne være beredt til at udsmykke Herrens hellige templer og Zions boliger" (Linda Jones Gibbs: *Harvesting the Light: The Paris Art Mission and Beginnings of Utah Impressionism* (museum exhibit catalog), s. 3). I foråret 1890 aflagde han og Lorus Pratt, søn af ældste Orson Pratt, et besøg hos præsident George Q. Cannon fra Det øverste Præsidentskab, for at anmode om støtte til deres studier i Paris. Den 3. juni 1890 blev bror Hafen, sammen med bror Pratt og bror Fairbanks,

Blandt de sidste dages hellige kunstnere der studerede i Paris, og vendte hjem for at give deres talenter videre, var: 1) James og Harriett Harwood. James Taylor Harwood (1860–1940) var den første kunstner fra Utah, som tog til Paris efter sin uddannelse i De forenede Stater. Før han forlod Paris blev han forlovet med en af sine elever, Harriett Richards (1870–1922), som selv var kunstner. De blev gift i Paris. 2) Lorus Pratt (1855–1923), søn af apostlen Orson Pratt, havde besøgt Europa to gange før han tog til Paris på kunstmission. 3) John Willard Clawson (1858–1936), barnebarn af Brigham Young. Han studerede kunst i New York City i tre år før han tog til Paris sammen med sin hustru. Her var de i fem år, den længste tid nogen af mormon-kunstnerne opholdt sig i Paris.

E D D E L Y S

indsat som de første tre kunst-missionærer, og fik besked på, at „se alt det på jorden som I kan" (Gibbs, s. 18).

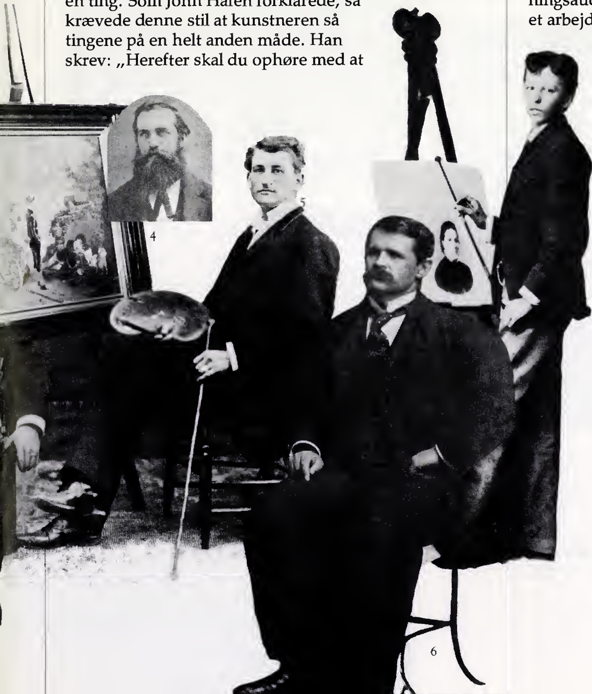
Missionærerne, som nedstammede fra pionerer, jublede over at de kunne se på kunst i Louvre i Paris og på andre museer. „Disse malerier overgår langt mine forventninger, og jeg kunne kun stå lamslået og betragte dem i ærefrygt," skrev Edwin Evans (Gibbs, s. 26). Missionærernes studier ved Acadmie Julian var meget krævende. De skulle ofte op klokken 5 om morgenen for at nå at studere fransk eller anatomi før morgenmaden. Fra klokken 8 til 17 tegnede de efter levende modeller, med en times frokostpause ind imellem. Efter middagen gik missionærerne på aftenskole, hvor de arbejdede til klokken 22. Hvis de havde en smule fritid brugte de den til at lave skitser og male ude på landet eller til at kopiere kunstværker på museer. „Hvis vi ikke udmærker os," skrev Fairbanks, „så er det ikke fordi vi har været dovne" (Gibbs, side 23).

I Paris lærte kunstnerne den impressionistiske teknik og stil i malerkunsten, en stil, hvor levendegørende lysvirkninger kom til udtryk i vand og andre overflader, fremfor et bogstaveligt billede af en ting. Som John Hafen forklarede, så krævede denne stil at kunstneren så tingene på en helt anden måde. Han skrev: „Herefter skal du ophøre med at søge de mekaniske virkninger i et maleri og ikke se efter om alle detaljerne er nøjagtige, fx bladene på træerne, hvert enkelt græsstrå eller . . . kopiere tingene, men du skal søge duften, sjælen, følelsen og de smukke linier og farver" (Gibbs, s. 44).

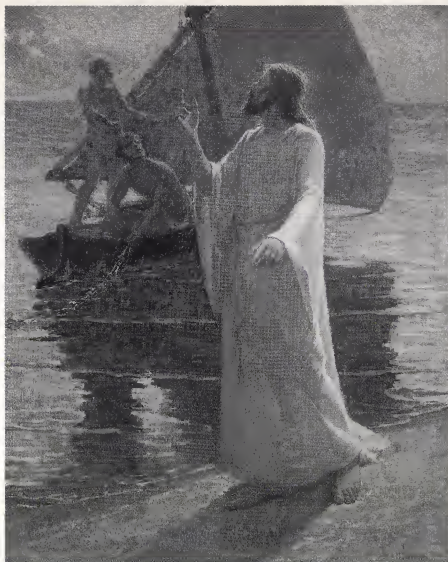
Hafen kom først tilbage til Salt Lake City og begyndte at føre tilsyn med vægmalerierne i templet. Ved slutningen af 1892 var alle missionærerne hjemme igen og vægmalerierne blev færdige til tiden før tempelindvielsen den 6. april 1893. Selv om de fleste af de oprindelige vægmalerier er malet over, så blev der vist et stort fotografi af den resterende del af det oprindelige vægmaleri på udstillingen.

Udover arbejdet i Salt Lake templet, bar kunstmissionen også andre frugter. De første kunst-missionærer underviste mange andre studerende i Utah i deres færdigheder. John Hafen gav også en udbredt opfattelse af, at „det er vor pligt over for vor Skaber at udvikle det mest mulige af vort talent".

Kirkens historie- og kunstmuseum blev indviet den 4. april 1984 i en firetagers bygning umiddelbart vest for Tempelpladsen i Salt Lake City. Her er der plads til permanente og midlertidige udstillinger, et undervisningsauditorium, et lille bibliotek, studier, lagerrum, et arbejdsområde og et lokale med andet som man ønsker at opbevare. Museets samling og udstillingsgenstande rummer meget forskelligt – alt muligt lige fra kunst, traditionelt håndværk og historiske kunstgenstande af det bedste som sidste dages hellige kunstnere har frembragt, såvel som ting der repræsenterer kirkens historie og kultur. For tiden er der en udstilling af de kunstværker som vandt i den første konkurrence som sidste dages hellige har afholdt på verdensplan. I et kommende nummer vil der være fotografier af de kunstværker som vandt. ☐

4) John B. Fairbanks (1855–1940), var en af de tre kunst-missionærer som allerførst blev sendt afsted til Paris. 5) John Hafen (1856–1910), var født i Schweiz. Hans forældre blev omvendt og flyttede til Salt Lake City, hvor han begyndte at studere kunst. Han havde forpligtet sig til at bruge sit talent i Herrens tjeneste og var stort set den, som tog initiativet til denne kunstmission. 6) Edwin Evans (1860–1946), begyndte at tegne i sin fritid, mens han arbejdede på en telegrafstation. To forretningsmænd opdagede hans talent, betalte for hans uddannelse og hjalp ham økonomisk under hans kunstmission i Paris. 7) Herman Hugo Haag (1871–1895), var født i Tyskland, men flyttede til Utah som ung mand, da hans familie havde tilsluttet sig kirken. Trods stadig sygdom tog han imod sin lærer, James Harwoods råd, og rejste til Paris i 1892, som den sidste af kunstmissionærerne.

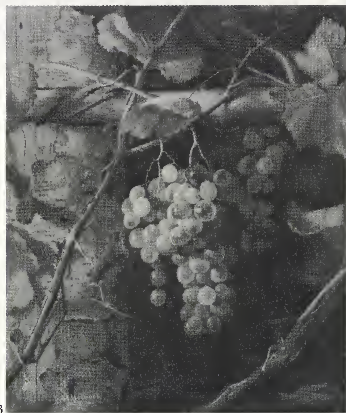
1

4

2

3

5

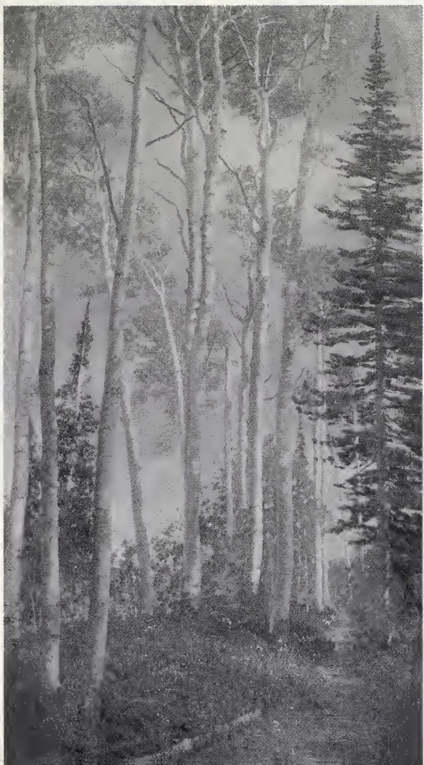
1. *Maleri af James Harwood* – Kom følg Mig – *malet i 1922.* 2. *James eller Harriett Harwood* – Studieinteriør fra Paris, *fra begyndelsen af 1890–erne.* 3. *James Harwood – Drueklase, 1884 (velvilligst udlånt af Brigham Young University Museum of Fine Arts).* 4. *James Harwood* – Italiensk blomsterpige, *1890 (dr. Lloyd og Beverly Call).* 5. *John Fairbanks* – Baggård i Frankrig, *fra begyndelsen af 1890–erne (Fairbanks familiesamling).*

6

7

9

10

6. *Lorus Pratt* – Landskabsbillede, fra det sydlige Salt Lake City, *1890–erne (Springville Museum of Art)*. 7. *John Hafen* – Min mors hjem i Schweiz, *1891 (Rachel Hafens samling)*. 8. *John Hafen* – Espeløv, Espelunden, *1907 (Springville Museum of Art)*. 9. *John Clawson* – Portræt af Mary Alice Clark, *1893 (BYU Museum of Fine Arts)*.
10. *Herman Haag* – Johannes Døber præsenterer Kristus for folket, *1892. (Malerierne nummer 1, 2 og 10 er velvilligst udlånt af Church Museum of History and Art. Alle malerierne er fotograferet af Ronald W. Read og Robert O. Davis, Church Museum of History and Art).*

1

4

2

3

5

1. *Maleri af John Clawson* – Emily Katz Wells, *malet i 1909.* 2. *Herman Haag* – Labans død, *1894.* 3. *Edwin Evans* – Kalven, *1899 (velvilligst udlånt af Brigham Young University of Fine Arts).* 4. *John Hafen* – Pige mellem stokroser, *1902.* 5. *James Harwood* – Middagen tilberedes, *1891 (University Union Collection, Utah Museum of Fine Arts).*

6. *Harriett Harwood* – Livet mellem græskar, blomkål og kartofler, *1892 (Permanent Collection, Utah Museum of Fine Arts).* 7. *John Fairbanks* – Espelund, *1916 (BYU Museum of Fine Arts).* 8. *Lorus Pratt* – Jordanfloden – landskab *(Utah), 1901.* 9. Edens Have, *usigneret, muligvis af mere end én kunstner. Det endelige udkast til Edens Haverummet i Salt Lake templet.*

6

9

7

10

13

11

14

12

15

8

10. *John Fairbanks* – Kornneg i Frankrig, *formodentlig fra 1890 (BYU Museum of Fine Arts).* 11. *John Clawson* – Fransk landskab, *i begyndelsen af 1890–erne (BYU Museum of Fine Arts).* 12. *James Harwood* – Markarbejdere, *1890 (Springville Museum of Art).* 13. *Lorus Pratt* – Høsttid, *1894 (Utah State History Museum, Utah State Historical Society).* 14. *Edwin Evans* – Høsten, *1895 (Wallace and Frances Bennette samlingen).* 15. *John Hafen* – Hvedemark, *1901. (Malerierne nummer 1, 2, 4, 9 og 15 velvilligst udlånt af Museum of Church History and Art). I Utah vistes ofte malerier fra 1890–erne af høsten, et emne som også var almindeligt i franske landskabsmalerier fra samme periode. Hverken Utahs eller Frankrigs kunstnere var interesseret i at vise stedet for deres motiv. Billedets skønhed og begrebet om naturens rigdom var det vigtigste. John Hafen har forklaret at formålet med kunsten ikke var at kopiere noget bestemt sted på jorden, men at ,,opløfte vore følelser, så vi fik større evner til at glæde os, og fornemme livets poesi og harmoni''.*

1

3

2

4

5

Et af hovedformålene med at sende kunstnere fra Utah til Paris for at studere, var at de skulle udvikle deres talenter, så de kunne male vægmalerierne i Salt Lake templet. Her ses nogle eksempler på malerier som blev lavet under forberedelserne til vægmalerierne. Billederne nummer 1 og 2, er usignerede udkast til vægmaleriet af Edens Have, *og det er måske lavet af mere end én enkelt kunstner, skønt nummer 2 menes at være malet af Edwin Evans.*
3. Dette fotografi fra 1911 af Charles R. Savage, viser en del af værelset med „have maleriet" i Salt Lake templet (velvilligst udlånt af Church Historical Department). 4. John Hafen – Edens Have, *udateret (Brigham Young University of Fine Arts). 5. John Hafen –* Edens Have, *udateret (Museum of Church History and Art). På dette fotografi af Charles R. Savage, fra 1894, ses Det øverste Præsidentskab, som godkendte at kunst-missionærer blev sendt til Paris. Fra venstre: Førsterådgiver, George Q. Cannon; præsident Wilford Woodruff; andenrådgiver, Joseph F. Smith. Billedet af Salt Lake templet er taget den 6. april 1892, da slutstenen blev lagt på plads og fuldendte bygningen.*

BØRNESTJERNEN

December 1987
ISBN 0107-2145

„LAD DE SMÅ BØRN KOMME TIL MIG; DEM MÅ I IKKE HINDRE, THI GUDS RIGE HØRER SÅDANNE TIL" (LUKAS 18:16).

Papirfigurer af Phyllis Luch

DEN NAT DA VERDEN STOD STILLE

Dorothy Leon

Selv om denne historie ikke er sandfærdig, så kunne dette godt være sket i Betlehem for lang tid siden.

For mange år siden boede der i Betlehem en dreng der hed Joel. Joel var bedrøvet, fordi han kun var en fattig stalddreng. Han ønskede tit at hans far var en rig krovært, ligesom Pontius, eller en rig købmand eller bedst af alt, konge.

„Jeg ville ønske at jeg kunne udrette noget mere betydningsfuldt end bare at give heste foder og vand og arbejde i stalden," sagde Joel en dag til sin mor.

„Alt arbejde er betydningsfuldt," sagde Joels mor. „Og en dag vil du opdage den sande hemmelighed ved det, der har betydning."

Samme aften, da Joel var færdig med sit arbejde på kroen, gik han udenfor på en høj klippesten. Herfra kunne han se den lange række rejsende, der kom fra alle dele af Judæa. Joel vidste at de var på vej til Betlehem for at blive skrevet i mandtal til kongen.

Det var ikke længere siden end i går, at han havde hørt Pontius, kroværten, tale om disse rejsende. „Mange af dem vil stoppe op her," sagde Pontius, og gned sig i hænderne. „Og det vil give en god forretning."

Oppe fra klippestenen kunne Joel se æslerne, gederne og okserne der blev drevet ned ad den stenede vej. Han så kameler komme travende på deres lange, yndefulde ben. De sparkede, så det støvede på vejen. Det varede ikke længe før kroens gård var fyldt med højrøstede mennesker, brægende får og vrinskende æsler.

Da solens sidste stråler gik ned bag Judæas høje, begyndte den kolde vind at strejfe Joel i ansigtet. Han skuttede sig og hoppede ned fra klippestenen. Så løb han afsted, for at komme hen til sine venner, der sad rundt om bålet i gården foran stalden.

På vejen så Joel to trætte rejsende, der kom ud fra kroens port. En høj mand trak æslet, hvorpå der sad en ung kvinde. De så trætte og bedrøvede ud.

Joel så på manden og kvinden, og lagde mærke til at deres tøj var støvet. Deres vanddunke hang tomme og slatne ned fra sadlen på æslet.

„De må være kommet langvejs

Illustreret af Jerry Harstan

fra," sagde Joel til sig selv, mens han gik hen imod dem.

„Der var ikke plads på kroen," sagde manden. „Vi fik at vide at vi kunne få husly i stalden i baggården, hvor dyrene er."

„Nu skal jeg vise jer derhen," sagde Joel. „Det er ikke så langt herfra."

Kvinden så på Joel og smilede venligt.

På vejen hen til stalden blev Joel klar over at manden hed Josef. Han var tømrer og kom fra Nazaret, og han var sammen med sin kone, Maria, på vej til Betlehem, deres forfædres by, for at blive skrevet i mandtal. Maria skulle snart have et barn og hun var træt og trængte til hvile.

Joel førte de trætte mennesker hen til stalden. Døren var så lav at selv Joel måtte bøje sig for at komme ind. Der var ikke meget plads derinde, men der var rent og lunt.

„Jeg kan fylde vand i jeres vanddunke, hvis I vil have det," sagde Joel til Josef.

„Tak skal du have, Joel. Du er en god hjælp for os," svarede Josef. „Vi vil aldrig glemme din venlighed."

Joel tog vanddunkene og fyldte dem med frisk vand fra en nærliggende brønd. Han så til, mens Josef gav Maria noget at drikke. Så gik Josef udenfor og tog et lerfad, som var bundet til sadlen, og hældte vand i det til æslet.

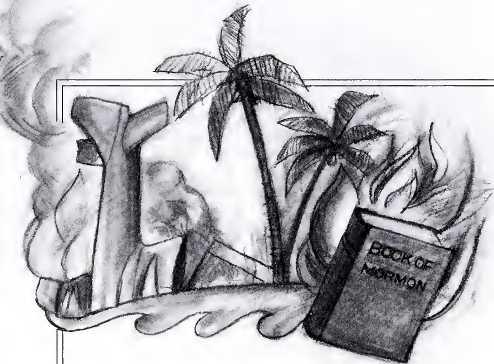
Pludselig lød et højt skrig fra stalden og Josef skyndte sig ind.

Han kiggede sig omkring. Alt blev pludselig så stille. Der var ikke en lyd at høre eller en bevægelse af se nogen steder. Selv æslet var helt stille. Et lille stykke vej derfra bøjede fårene sig ned mod græsset uden at spise. Der var ikke én som sagde noget, alt i hele byen holdt stille.

Joel løftede sin øjne op imod himlen, for han syntes at han kunne høre et dejligt kor som sang et stykke oven over hans hoved.

Og i samme øjeblik hørte Joel et spædbarn græde. Fårene begyndte at bræge. Græshopperne peb. Folk talte igen. Alting, som for lidt siden tav, begyndte igen at røre på sig.

Joel løb hjem. Nu vidste han hvad hans mor mente med hemmeligheden ved det, der har betydning. Det var at hjælpe andre! Han vidste også at han havde været med til noget helt specielt og meget betydningsfuldt den aften. ☐

Dolly Hidreth

Matthew sad på den varme sandstrand og så hvordan den sorte røg steg op fra den ul mende brand i postflyveren, som var blevet smadret en time før, da den landede i den anden ende af øen.

Alle var glade fordi piloten var sluppet heldigt fra det, men Matthew vidste at hans far var skuffet over at alle pakkerne var brændt. I denne uge havde flyveren en særlig ladning post med – alle julegaverne fra familie og venner, som boede langt borte fra den lille ø, hvor Matthews far, der var havforsker, studerede havstrømningerne.

Der var en pakke med maskinen, som skulle være en overraskelse for medlemmerne i den lille gren, som kirken havde organiseret for bare tre måneder siden. Matthews far var grenspræsident og havde bestilt en Mormons Bog til hver familie. Matthew havde set sin fars bedrøvede ansigt og vidste at tabet af disse bøger var en stor skuffelse for ham.

Der må da være noget jeg kan gøre for at gøre min far glad igen, tænkte han. Men hvad kan jeg gøre, når vi bor på en ø i Stillehavet, tusinder af kilometer borte fra hovedlandet? Det virkede håbløst, men Matthew var fast besluttet på at finde en løsning. Han elskede sin far og øens folk meget højt, og ønskede at denne jul skulle være en helt speciel jul, hvor alle ville føle glæden og kærligheden ved at give hinanden gaver.

Matthew blev siddende længe på stranden, så længe at solen gik ned i havet og månen kom op fra den anden side, mens bølgerne, der rullede ind mod stranden, efterhånden strålede som sølv. Mens han sad og tænkte på julen og den kærlighed man udveksler til jul, vidste han pludselig hvad han kunne gøre.

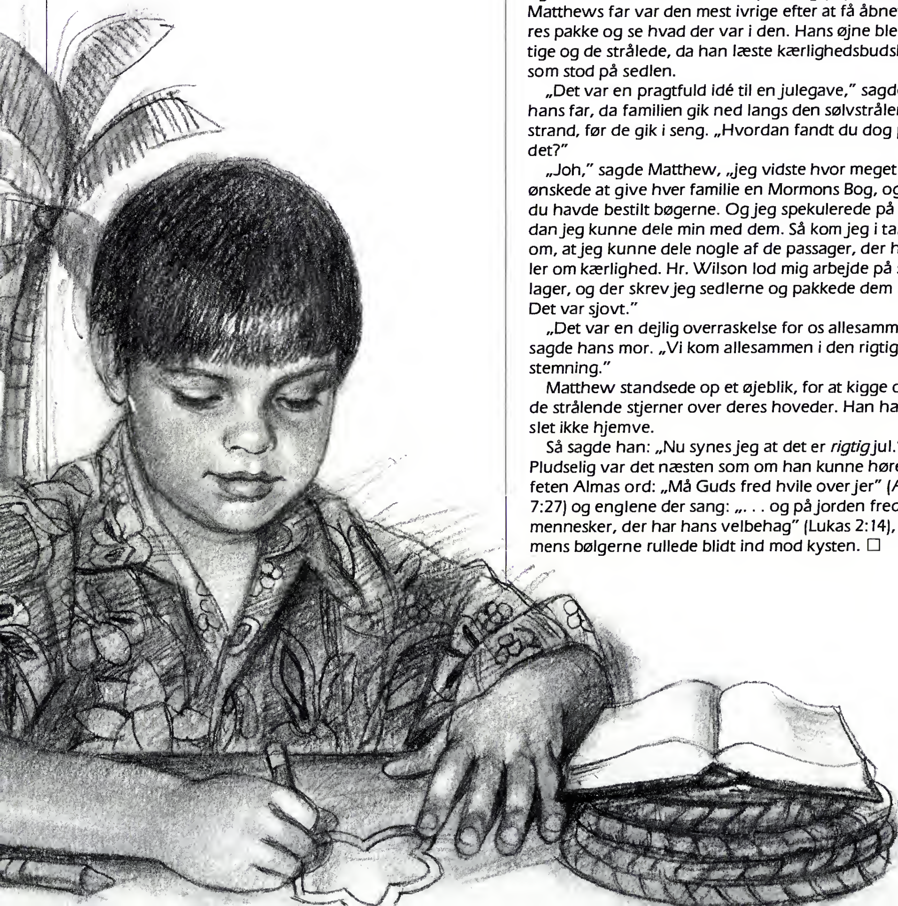
Han ville ikke fortælle det til nogen som helst. Han ville have at det skulle være en overraskelse. Den næste morgen stod Matthew tidligt op og gik hen i den eneste forretning der var på øen.

Hr. Wilson, som ejede forretningen, var også tidligt oppe og se på solopgangen. Matthew gik ofte hen og talte med hr. Wilson, som så ud til at kunne forstå hvor ensom Matthew følte sig. Han vidste hvor meget drengen længtes efter sine gamle venner, især nu hvor julen nærmede sig. Somme tider lod hr. Wilson Matthew hjælpe sig med at gøre rent i forretningen eller lægge varer på hylderne. Da Matthew spurgte om han kunne få noget indpakningspapir, nogle små æsker og et sted, hvor han kunne lave julegaver, stillede hr. Wilson ingen spørgsmål. Han tog bare Matthew med ind på lageret og pegede på en stak avispapir, en bunke æsker og et bord, der var fyldt med oliedunke, tovruller og bunker af kokosnødder.

Da Matthew havde spist morgenmad tog han sine malerfarver, pensler, papir og en rød blyant. Så tog han sin egen Mormons Bog fra hylden og løb hen i forretningen.

Først bredte han avispapir ud og malede det med klare røde og grønne snefnug, gyldne klokker, og gule og blå julestjerner. Øverst på hvert papir skrev han „Glædelig jul". Det tog Matthew mange dage, mellem pligter og skolearbejde, at farve „indpakningspapiret". Da han var færdig med det, klippede han noget hvidt papir i fire dele, åbnede sin Mormons Bog og skrev omhyggeligt noget på hvert stykke papir. På et af dem skrev han: „. . . Herren har forløst min sjæl . . . jeg har set hans herlighed, og jeg er for evigt indesluttet i hans kærligheds arme" (2 Nephi 1:15). På alle de andre sedler skrev han også noget fra den hellige bog, som kunne bringe fred og kærlighed i hans ø-venners hjerter.

ØENS JULE-OVERRASKELSE

Matthew lagde en seddel i hver sin æske og pakkede æskerne ind i juleavispapir. Da han var færdig med det hele var det blevet juleaften. Han puttede de små pakker ned i en stor kasse og trak den hjem til det lille hus, hvor han boede sammen med sin familie. Først da fortalte han sin mor og far, at han havde lavet en gave til hver eneste familie i deres gren. Deres overraskende smil viste hvor glade og nysgerrige de var, men Matthew var glad fordi de ikke stillede spørgsmål.

Under grenens juleprogram den aften strålede Matthews øjne af glæde, da hans far læste juleevangeliet og talte om at udveksle kærlighed. Og så – lige før mødet sluttede, bekendtgjorde hans far, at Matthew havde lavet julegaver til hver familie i grenen.

Spændingen bredte sig. Alle medlemmerne frydede sig over det farvestrålende indpakningspapir. Men Matthews far var den mest ivrige efter at få åbnet deres pakke og se hvad der var i den. Hans øjne blev fugtige og de strålede, da han læste kærlighedsbudskabet som stod på sedlen.

„Det var en pragtfuld idé til en julegave," sagde hans far, da familien gik ned langs den sølvstrålende strand, før de gik i seng. „Hvordan fandt du dog på det?"

„Joh," sagde Matthew, „jeg vidste hvor meget du ønskede at give hver familie en Mormons Bog, og at du havde bestilt bøgerne. Og jeg spekulerede på hvordan jeg kunne dele min med dem. Så kom jeg i tanke om, at jeg kunne dele nogle af de passager, der handler om kærlighed. Hr. Wilson lod mig arbejde på sit lager, og der skrev jeg sedlerne og pakkede dem ind. Det var sjovt."

„Det var en dejlig overraskelse for os allesammen," sagde hans mor. „Vi kom allesammen i den rigtige julestemning."

Matthew standsede op et øjeblik, for at kigge op på de strålende stjerner over deres hoveder. Han havde slet ikke hjemve.

Så sagde han: „Nu synes jeg at det er *rigtig* jul." Pludselig var det næsten som om han kunne høre profeten Almas ord: „Må Guds fred hvile over jer" (Alma 7:27) og englene der sang: „. . . og på jorden fred i mennesker, der har hans velbehag" (Lukas 2:14), mens bølgerne rullede blidt ind mod kysten. □

Illustreret af Dale Kilbourn

كل عام وأنتم بخير

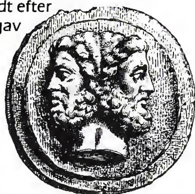
Godt Nytår på arabisk

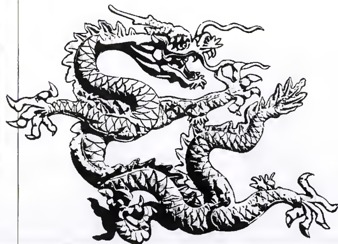
GODT NYTÅR RUNDT OMKRING I VERDEN

Charlene A. Shuler

Skikken, med at fejre den første dag i et nyt år, begyndte i det gamle Rom. Da gen blev fejret til ære for Janus. Romerne troede at det var ham, der passede alle porte og døre og tog sig af begyndelser og afslutninger. Januar måned er opkaldt efter ham. Romerne gav hinanden gaver nytårsdag.

Folk rundt omkring i verden har forskellige måder for at byde det nye år velkommen. Kineserne giver deres børn farvestrålende konvolutter med penge i nytårsgave. Det er også skik i Kina at skyde fyrværkeri af, for at fejre det nye år.

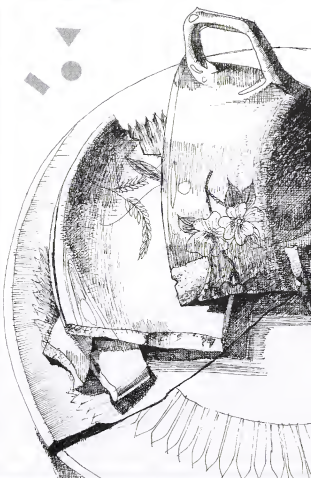

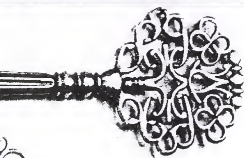
Franske børn glæder sig til nytår, for den dag får de særlige gaver.

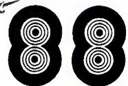
De belgiske børn får også gaver, men det hører med til en anden usædvanlig skik. Børnene samler nøgler til værelserne i deres hjem og så venter de på en chance til at låse en voksen inde i værelserne. For at komme ud skal den voksne give en gave til den dreng eller pige, som har nøglen til værelset.

19

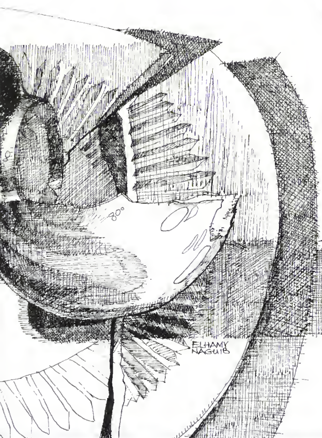
Illustreret af Chris Creek og Elhamy Naguib

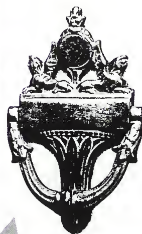
Børn i Sydamerika fejrer nytårsaften sammen med deres familie, og somme tider er deres bedsteforældre også med. I Uruguay samles familien for eksempel til en større middag, og når klokken slår tolv går de udenfor og skyder fyrværkeri af. Folk, som bor ved kysten, går derned for at se fyrværkeri blive skudt af.

Drenge og piger i Danmark fejrer nytårsaften med deres familie. De spiser måske en større middag som består af kogt torsk eller hamburgerryg med grønkål. Når rådhusklokken slår 12 ved midnat står nogle på en stol og springer ind i det nye år. Alle siger skål, og giver hinanden et nytårskys, hvorpå man går udenfor og skyder det nye år ind med raketter og romerske lys.

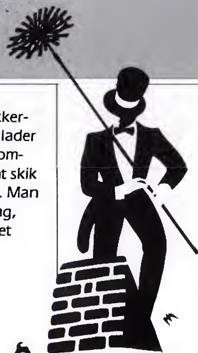

Folk i Skotland tror at det bringer lykke at være den første der kommer på besøg nytårsdag – både for gæsten og familien der besøges.

Når englænderne hører kirkeklokkerne nytårsaften, åbner de døren og lader det gamle år gå ud og det nye år komme ind. Der er en anden interessant skik i England som stadig har overlevet. Man plejede at rense skorstene nytårsdag, fordi man i gamle dage troede at det ville bringe familien lykke i det kommende år.

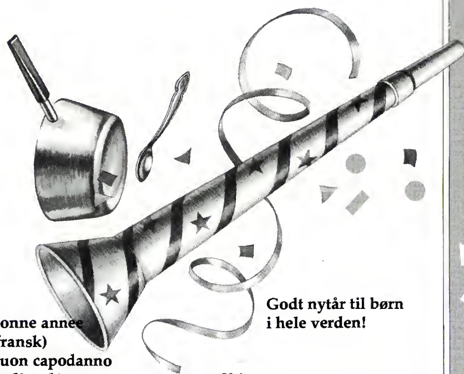

På en stillehavsø, Tonga, bliver drenge og piger oppe indtil midnatsklokkerne ringer over hele øen.

Nytårsdag slapper man af og morer sig sammen med familien – man leger på stranden og får god mad.

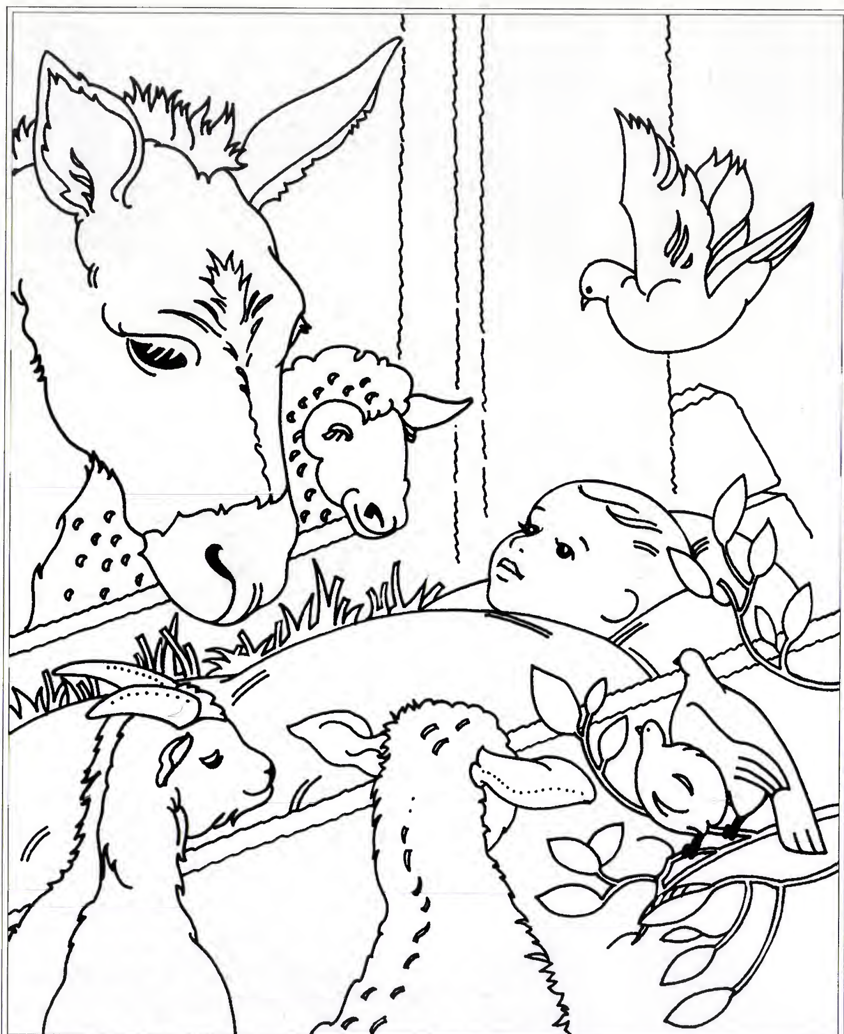
Børn i USA elsker at lave en masse støj ved midnatstid nytårsaften. De slår ting imod hinanden – slår på potter og pander med skeer – for at byde det nye år velkommen. Det er også skik i USA at aflægge nytårsløfter, hvor man lover at overvinde fejl eller dårlige vaner, eller at forbedre sin levevis i det nye år. Du kunne måske også godt tænke dig at aflægge nogle nytårsløfter for 1988!

Godt nytår til børn i hele verden!

Bonne année (fransk)
Buon capodanno (italiensk)
Feliz año nuevo (spansk)
Gelukkig nieuwjaar (hollandsk)
Gott nytt år (svensk)

Shinnen omedetogozaimasu (japansk)
Ein gutes neues Jahr (tysk)
Happy New Year (engelsk)

FARVELÆG ET JULEBILLEDE

Illustreret af Dilleen Marsh

WALLISEREN DAN JONES

Det indsatte billede: Dan Jones

Ronald D. Dennis

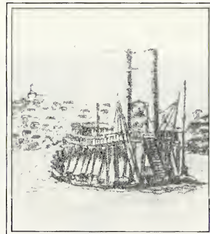
Da Dan Jones blev født i et minedistrikt i Wales, den 4. august 1810, syntes det helt umuligt at han nogensinde skulle forlade stedet for at rejse til Amerika. Det virkede omend mere usandsynligt at han derovre, i Amerika, ville lære en nutidsprofet at kende og vende tilbage til sit fædreland for at forkynde Jesu Kristi gengivne evangelium.

Men Dan Jones blev med tiden en af de dygtigste og mest berømte sidste dages hellige missionærer på De britiske Øer. Når vi gennemgår hans liv, er det let for os at se, at denne missionær aldrig kunne have opnået en sådan succes uden Herrens styrende hånd.

Dan var det sjette barn af minearbejderen Thomas Jones og hustru, Ruths otte børn. De boede i det lille landsogn, Halkyn, i det nordlige Wales. Thomas Jones var „blaenor" (ældste eller diakon) i metodistkirken, hvilket antyder at Dan må være opvokset i denne tro. Den kroniske lungesygdom, som han led af hele sit liv, og som højst sandsynligt var årsag til hans død som 51–årig, kunne tyde på at han også må have tilbragt nogen tid i blyminerne i Halkyn.

En ny tilværelse i Amerika

Eftersom vi ikke har nogen dagbog eller optegnelser om Dan Jones, så ved vi kun meget lidt om hans tidligere liv. Dan blev sømand da han var omkring 16 år og sejlede de næste 10 år. Han nåede på de længere rejser at komme rundt i hele verden. Men den 3. januar 1837, da han var 26 år, giftede han sig med Jane Melling fra Denbigh, ca. 16 km vest for Halkyn.

Velvilligst udlånt af kirkens historiske afdeling

En blyantstegning af Dan Jones' damper – *Maid of Iowa*. Det skal forestille Nauvoo i baggrunden.

Dan og Jane emigrerede senere til De forenede Stater, og omkring 1841 kom de til at bo i St. Louis i Missouri. Den 10. maj samme år blev Dan Jones amerikansk statsborger og ansøgte om tilladelse til at sejle den lille damper *Ripple* på Mississippi floden. Jones havde kun part i foretagendet og var kaptajn på båden, der var en af de mindste registreret for sejlads på den øvre del af Mississippi floden. Et halvt år senere stødte *Ripple* på en klippe og sank i nærheden af Galena i Illinois. Dan begyndte omgående at bygge en anden damper – *Maid of Iowa*. Jones indgik partner-

skab med Levi Moffit, en forretningsmand fra Augusta i Iowa, og begyndte i oktober 1842 at sejle op og ned ad Mississippifloden med dette større skib.

Det var omkring dette tidspunkt at kaptajn Jones begyndte at lægge mærke til de negative kommentarer, som Thomas Sharp skrev i avisen – *Warsaw Signal* – om nogle mærkelige mennesker, som kaldtes mormoner. I sin *History of the Latter-day Saints*, fra 1847, mindes Dan Jones: „Ved en nærmere undersøgelse af disse beskyldninger stod det mig helt klart at de umuligt kunne være rigtige – enten fordi folk i deres iver havde overdrevet sagen, eller fordi de på en eller anden måde modsagde sig selv."

Efter at have læst et brev, som Emma Smith skrev engang da hun var med Joseph Smith i fængslet, fattede Dan Jones sympati for og undersøgte de sidste dages helliges tro.

Emma Smiths brev

Han forklarer hvordan Emma Smiths ord fik ham til at fatte sympati for de sidste dages hellige og deres tro: „Snart efter fik jeg ved en ren tilfældighed fat i et uddrag af et brev, som Joseph Smiths hustru havde skrevet til religiøse søstre, da hun var med sin mand i Missourifængslet; og jeg vil aldrig glemme de følelser som uddraget af dette brev gav mig. Jeg forstod klart at brevskriveren ikke alene troede på Det nye Testamente, lige som jeg – men hun indrømmede også, at hun troede det samme som apostlene i Det nye Testamente og kunne glæde sig midt under sine prøvelser, mens hun var værdig til at lide alt dette for at få et vidnesbyrd om Jesus og evangeliet – men brevet rummede også bedre råd, mere visdom og en mere evangelisk og guddommelig ånd end noget jeg nogensinde før havde læst!"

Brevet gjorde et sådant indtryk på Dan Jones, at han ikke stillede sig tilfreds før han fik talt med én om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Nogle lange, natlige samtaler overbeviste ham om, at han næsten allerede var en fuldblods sidste dages hellig. Den 19. januar 1843 blev Dan Jones døbt i det iskolde vand i Mississippifloden.

I de halvandet år, fra juli 1847 til december 1848, døbte Dan Jones, der dengang præsiderede over missioneringen i Wales, og hans stadig større missionærstyrke, gennemsnitligt 135 om måneden.

Ved afslutningen af hver af sine to missioner i Wales, hjalp Dan Jones en stor gruppe walisiske hellige, som ønskede at „samles i Zion", med at emigrere.

Tre måneder efter at kaptajn Dan Jones var døbt, traf han profeten Joseph Smith for første gang. De mødtes om eftermiddagen den 12. april 1843, da *Maid of Iowa* lagde til i Nauvoo med over 300 omvendte, der var emigreret fra Storbritannien. Kaptajnen, der var ivrig efter at lære Joseph Smith personligt at kende, kiggede sig omkring i folkemængden på kajen. Men der var dog ikke en eneste der svarede til hans begreber om, hvordan en profet så ud – en mand, klædt i gedeskind, „med langt skæg og langt, hvidt hår . . .". Selv da „en høj, pæn mand" kom hen til ham på båden og sagde: „Gud velsigne dig, bror", mens han venligt tog hans hånd, lykkedes det ikke bror Jones at genkende profeten. Først da Joseph Smith kom tilbage til ham for anden gang, gik det op for kaptajnen, at han ikke længere behøvede at se efter ham. Da bror Jones havde stået og set på Joseph Smith en stund, ændrede han opfattelse af, hvordan en profet skulle se ud. Fire år senere skrev han: „Hans ærlige ansigt og hans glæde gav mig en fast overbevisning om, at han ikke var den listige bedrager, som jeg havde hørt at han var." Da så Joseph tog kaptajnen med på en kort tur i byen og præsenterede ham for sin familie, blev han en af profetens mest glødende beundrere. Der opstod snart et stærkt venskab mellem dem, og det varede lige til profetens martyrdød 14 måneder senere.

Bygningen i midten, Llanelli kirken, blev indviet af Dan Jones i januar 1849. Den ejes ikke længere af kirken, men anvendes som samlingssted for en anden trosretning.

Fotograferet af W. Dee Halverson

Opfyldelsen af en profeti

Aftenen før profetens død, lå Dan Jones og Joseph Smith side om side på førstesalen i Carthagefængslet. De andre sov, da Joseph hviskende spurgte om Dan var bange for at dø. „Tror du tiden er inde? Når man er engageret i en sådan sag, så tror jeg ikke at døden er så forfærdelig," svarede bror Jones. „Du vil se Wales igen og udføre den mission, som du kaldes til, før du dør," sagde profeten.

To måneder senere, var Dan Jones på vej til Wales, således som Joseph Smith havde sagt. Jane Jones ledsagede sin mand på denne første mission. Efter otte års ægteskab havde Dan og Jane ingen børn, der havde overlevet,. De havde måttet begrave tre – to af dem i Nauvoo. De fik senere syv børn mere, men kun to af dem levede.

Ældste Jones fik til opgave at arbejde i Wrexhamområdet i det nordlige Wales, kun 21 km fra Halkyn, hvor han boede som dreng, og ca 30 km fra Denbigh, hvor Jane kom fra. Blandt de første, som Dan underviste i evangeliet på sit modersmål, var selvfølgelig venner og slægtninge. Efter næsten et år i Wales skrev han til Brigham Young: „Jeg har forkyndt evangeliet på wallisisk lige siden jeg kom, så nu foretrækker jeg det fremfor engelsk."

Ved en konference i december 1845 i Manchester, England, efter kun få dåb, fik ældste Jones til opgave at være missionspræsident for hele Wales, med hovedkvarter i Merthyr Tydfil i det sydlige Wales. Denne by var vokset kolossalt i de foregående to årtier, eftersom tusindvis af landbrugsforpagtere forlod markerne på bjergskråningerne for at få et langt bedre betalt job i det hurtigt udviklende kulminedistrikt.

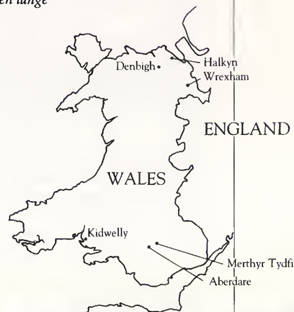
Blandt de store udfordringer, som præsident Jones kom ud for under sin ledelse i Merthyr Tydfil, var pjecen på 32 sider af David Williams. Den hed *Bedrageriget ved de sidste dages hellige afsløret* – den var en latterliggørelse og et voldsomt angreb på en pjece af præsident Jones, som var trykt 8 måneder før. Dan Jones spildte ikke tiden, men skrev omgående et svar på 16 sider til Williams.

En mand med mange jern i ilden

Præsident Jones begyndte at udgive et periodisk udkommende tidsskrift, som han kaldte *Jubilæernes profet*, på wallisisk, for at gendrive andre falske rygter og artikler om kirken. Denne publikation udkom i 30 numre

Forholdene om bord på de fleste emigrantskibe var usædvanlig dårlige. Passagererne var stuvet sammen, maden blev dårlig, det stormede kraftigt og smitten bredte sig hastigt. Brødrene anbefalede de hellige, som emigrerede, at udøve selvdisciplin og være renlige, og til at organisere sig i wards, for at dæmpe vanskelighederne ved den lange 6 – ugers tur over havet.

Velvilligst udlånt af Peabody Museum, Salem, Massachusetts

Enoch Train, bygget i 1854, var en af de typiske både som førte britiske omvendte over Atlanten til deres nye hjem i De forenede Stater.

inden for de næste to og et halvt år, og i januar 1849 blev navnet ændret til *Zions basun*. I disse år, mens Dan Jones var missionær, udgav han også en wallisisk salmebog for sidste dages hellige, skrev 104 sider om kirkens historie og mindst 15 pjecer, samt en kommentar til skrifterne på 288 sider til forsvar for kirken.

De lokale præsters reaktion viser at hans forkyndelse, og det han udgav, havde stor virkning. I et brev til Orson Spencer, dateret den 29. september 1847, beskrev Dan Jones situationen. „Situationen her . . . bliver værre og hedere dag for dag. Hele byen og dens omegn – dvs. over 60.000 mennesker – er nærmest i oprør for eller imod mormonismen . . . Det er farligt for mig at færdes iblandt dem lige nu, fordi nogle erklærer, at de tjener Gud ved at fjerne mig!" Da ældste Jones 16 måneder senere forberedte sig på at forlade Merthyr Tydfil, for at føre over 300 omvendte til Amerika, var der så megen uro, at han måtte have bodyguards til at passe på sig både dag og nat.

Noget af det bedste ved disse stridigheder var William Howells omvendelse. Han var lægpræst i baptistkirken i Aberdare, ikke så langt fra Merthyr Tydfil. Selv om han var lidt skeptisk over for de vilde beskyldninger som hans præstevenner kom med imod mormonerne, så passede han også på ikke at blive set i samtale med nogen af de forhadte „mormoner". Som følge deraf bad han en af enkerne i sin menighed om at skaffe sig alle de pjecer om sidste dages hellige, som hun kunne få fat på. Da ældste Jones atter skrev til Orson Spencer, den 3. november 1847, fortalte han om resultatet af Howells læsning i disse pjecer og om deres første møde: „Han gik 7 km blot for at blive døbt, selv om han aldrig har hørt en tale, men kun har læst mine pjecer . . . kom han med så god en ånd som nogen jeg har mødt, og er nu atter på vej med glæde i sindet." William Howells bragte omkring 100 omvendte ind i kirken i løbet af det næste år, og i 1849 blev han den første sidste dages hellige missionær i Frankrig.

Tilbage over Atlanten

Rees Price sagde, at han kunne takke Dan Jones og andre af troens forkæmpere for, at han fik besluttet sig til at forlade baptistkirken og søge tilflugt hos de sidste dages hellige: „Jeg hørte og læste de helliges forsvar (han henviste til Dan Jones pjecer), hvorpå jeg bad om at blive udelukket fra baptistkirken og blev døbt af de hellige."

I de halvandet år, fra juli 1847 til december 1848, døbte præsident Jones og hans stadig større missionærstyrke gennemsnitligt 135 omvendte om måneden. Da Dan Jones afsluttede sin første mission i januar 1849 var der næsten 4000 sidste dages hellige i Wales.

Da han forberedte sig på at forlade sit fædreland for anden gang, var over 200 wallisiske sidste dages hellige parate til at tage med ham for at „samles i Zion". En stor del af dem kunne emigere takket være søster Elizabeth Lewis assistance. Hun blev omvendt i Kidwelly og rejste også selv til Salt Lake dalen. Da de den 26. februar 1849 var kommet om bord på *Buena Vista* og båden lagde fra, istemte 249 begejstrede wallisere en særlig afskedssang.

I New Orleans skrev bror Jones en begejstret redegørelse til de hellige i Wales, om den vellykkede rejse med *Buenoa Vista*, og opfordrede dem til at forberede sig til at følge efter. Det brev, han sendte fra St. Louis, var lige så opmuntrende, skønt rejsen havde været vanskelig, og to var døde – et barn af tuberkulose og den 22–årige Jenkin Williams af kolera. Med frygten for kolera alle vegne var Dan Jones lykkelig for, i et brev af 30. april 1849, at kunne skrive til William Phillips: „Alle er nu raske, glade og opmuntrede ved tanken om deres privilegium og ønsket om at komme videre."

Men de næste tre uger blev rædselsfulde, eftersom 44 af de 249 passagerer fra *Buena Vista* blev ofre for koleraepidemien.

Farvel til familien

Efter nogle ugers rekreation og forberedelser i Council Bluffs, var ca. en tredjedel af de overlevende wallisiske hellige i stand til at fortsætte deres rejse til Salt Lake dalen i følge med George Smiths rejsegruppe. Blandt dem var Dan Jones, hans hustru Jane og deres 4 måneder gamle datter, Claudia. De havde begravet endnu to børn i Wales.

Familien Jones bosatte sig først sammen med deres wallisiske landsmænd et par husblokke fra tempelpladsen i Salt Lake City. Men vinteren efter boede de i Manti, Utah, ca. 240 km sydpå, hvor Dan Jones blev valgt som byens første borgmester. Efter at have dyrket landbrug i to år, modtog han en kaldelse af Brigham Young om at vende tilbage til Wales og forkynde evangeliet igen – denne gang rejste han uden sin familie.

I den tid Dan Jones var borte fra Wales havde den meget dygtige John S. Davis påtaget sig ansvaret for at reklamere for de sidste dages hellige på en meget fin måde. Udover de mange pjecer og traktater, havde bror Davis også oversat standardværkerne til wallisisk og udsendt dem fra sit eget trykkeri. Da bror Davis emigrerede i 1854, købte Dan Jones hans trykkeri. I de næste to år udgav præsident Jones et stort antal pjecer til forsvar for kirken, foruden at han var redaktør for *Zions basun* og præsiderede over missionærprogrammet i Wales. Og ligesom i den øvrige del af De britiske Øer, steg antallet af dåb på dette sted betydeligt i denne periode. Præsident Jones og hans missionærer døbte gennemsnitligt 65 om måneden i årene 1854 og 1855, en betydelig forøgelse af medlemstallet, men stadig kun halvdelen af det antal der døbtes i årene forud.

Da bror Jones blev afløst i april 1856 for atter at emigrere, traf han arrangement for at en gruppe på næsten 600 wallisiske hellige, som kunne følges med ham om bord på *Samuel Curling* på endnu en tur over Atlanten.

Da Dan Jones havde krydset de amerikanske sletter endnu engang, denne gang med et håndkærrekompagni, boede han forskellige steder i Utah inden for de næste fem år. Hans helbred forværredes og den lungesygdom, som havde plaget ham i så mange år, lagde ham tidligt i graven – han døde den 3. januar 1862. Dan Jones efterlod sig en stor skare wallisere som vil være ham evigt taknemmelig, fordi han forkyndte dem de gode nyheder om det gengivne evangelium på deres modersmål. ☐

Ronald D. Dennis er professor i portugisisk ved Brigham Young universitetet og lærer for seniorklassen i Provos 31. ward, Provos nordre stav, Utah

EN UDVALGT SEER

Joseph Smith så med sine egne øjne den opstandne Kristus og tjente ham som det menneskelige redskab, Gud havde udvalgt til at give sit ord til denne generation.

Ældste Neal A. Maxwell
De tolv apostles Råd

Når som helst vi taler om profeten Joseph Smith, så er det vigtigt at vi husker, at han sagde: „Jeg har aldrig sagt jer, at jeg var fuldkommen; men der findes ingen fejl ved de åbenbaringer, jeg har forkyndt jer" (Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 445).

Joseph var et godt menneske, og han var kaldet af en fuldkommen Herre, Jesus fra Nazaret! De første ord hørte han af Gud, Faderen: „Denne er min elskede Søn. Hør ham!" (Joseph Smiths skrivelser, 2:17). Fra dengang og fremover lyttede Joseph omhyggeligt til Jesus.

Vi har fra Joseph Smith, som hverken var lærd eller teolog, fået tilsammen flere trykte sider med hellig skrift end fra nogen anden jordisk kilde, deriblandt Moses, Paulus, Lukas og Mormon. Det har vist sig, at profeten i foråret 1829 oversatte fra syv til ti trykte sider om dagen.

Bemærkelsesværdige åbenbaringer

Det var ikke kun et imponerende antal åbenbaringer, men kvaliteten af disse åbenbaringer var også bemærkelsesværdig. Gennem profeten kom nogle vigtige lærdomme, som havde været forsvundet fra jordens overflade, og det havde betydet, at folk var „snublet meget". Disse „tydelige og vigtige dele" var blevet holdt tilbage eller fjernet, og således fandtes de ikke i Bibelen (se 1 Nephi 13:34).

Her følger nogle eksempler på store sandheder, som Gud gengav gennem profeten Joseph Smith:

I 1833 fik Joseph at vide, at det ikke kun var Jesus der var hos Gud før han kom til jorden, men: „Mennesket var også i begyndelsen hos Gud. Intelligens eller sandhedens lys blev ikke skabt eller dannet og kan ej blive det" (L&P 93:29). Denne åbenbaring gav mennesket et mere nøjagtigt billede af sin evige natur.

Gennem profeten fik vi også åbenbaringen om, at vi hver især skal stå Gud til regnskab for vore egne synder, og ikke for Adams overtrædelse:

„Og Herren sagde til Adam: Se, jeg har tilgivet dig din overtrædelse i Edens Have.

Derfor kom de ord ud blandt folket, at Guds Søn har sonet for arvesynden, hvorved forældrenes synder ikke kan overføres på børnene, thi de er rene fra verdens begyndelse" (Moses 6:53–54. Se også L&P 93:38 og 2. trosartikel).

Formålet med livet på jorden

Vi har gennem profeten lært om menneskehedens plads i det kæmpestore univers:

„Utallige verdener har jeg skabt, og jeg skabte også dem i mit eget øjemed, og jeg skabte dem ved Sønnen, som er min Enbårne.

Thi se, dette er min gerning og herlighed – at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesket" (Moses 1:33, 39).

Mens mange mennesker i dag spekulerer på om der er en mening med livet på jorden, så åbenbarede Herren, gennem profeten Joseph, formålet med livet på jorden: „Og vi vil prøve dem hermed for at se, om de vil gøre alt, hvad Herren deres Gud, vil befale dem" (Abraham 3:25).

De gengivne sandheder giver os et overbevisende svar på de mest fundamentale menneskelige spørgsmål: Lever vi i grunden i et så uforklarligt univers? Er der i virkeligheden noget formål eller en mening med menneskenes eksistens? Hvorfor er der så megen uretfærdighed og så mange lidelser i verden?

Udfra de sandheder, som blev åbenbaret gennem profeten Joseph, fik vi svaret: Der er ingen grund til at fortvivle. Vi er dybt engageret i guddommens hensigter.

Disse og andre åbenbaringer fik vi gennem en inspireret profet, Joseph Smith. Han sørgede for, at vi fik de væsentligste elementer i evangeliet.

Prøvelser, irettesættelser og forbedring

Joseph Smith så med sine egne øjne den opstandne Kristus. Og alligevel måtte Joseph, som alle andre trofaste disciple, aflægge en prøve, irettesættes og forbedre sig, mens han virkede som den profet, hvorigennem Gud gav sit ord til denne generation (se L&P 5:10).

En af disse prøvelser oplevede Joseph fra 1. december 1838 til den første uge i april 1839, da han tilbragte tiden i Richmond i Liberty fængsel i Missouri. Ældste B. H. Roberts har sagt, at dette fængsel var som et „tempelfængsel", for den tid, hvor Joseph blev „påtvunget dovenskab", var måske det eneste tidspunkt i profetens yderst fortravlede voksne liv, hvor han havde tid til overvejelser. Det var i Liberty fængsel, at profeten Joseph Smith modtog afsnit 121 og 122 i Lære og Pagter, og det er de mest inspirerede åbenbaringer, som nogen profet har modtaget i nogen uddeling.

„Som Josef i Ægypten"

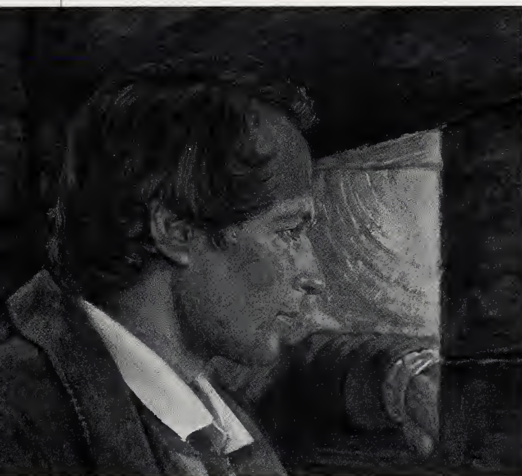
I et af sine sidste breve fra Liberty fængsel, skrev Joseph: „Jeg føler mig som Josef i Ægypten" (*The Personal Writings of Joseph Smith*, samlet af Dean Jessee, s. 409. Deseret Book Co., Salt Lake City, 1984). Sådanne overvejelser afspejler et betydningsfuldt vers i 2 Nephi. I det tredje kapitel taler denne Joseph fra fordums tid om en seer i de sidste dage. Han siger: „Og han skal være ligesom jeg" (2 Nephi 3:15).

Profeten er den „udvalgte seer" som den gamle Joseph talte om. Denne sammenligning mellem de to Josef'er er meget slående.

For det første kom begge fra beskedne kår. De fik begge i en ung alder åbenbaringer, som fik deres medmennesker til at hade dem. Begge var de gavmilde mod dem der bedrog dem.

JOSEF FRA ÆGYPTEN VIDNEDE OM EN KOMMENDE PROFET, JOSEPH SMITH, DA HAN SAGDE: „EN SEER SKAL HERREN, MIN GUD, OPREJSE, SOM SKAL VÆRE EN UDVALGT SEER FOR MINE LÆNDERS FRUGT" (2 NEPHI 3:6).

Selv da profeten Joseph Smith var indespærret i Liberty fængslet, modtog han afsnit 121 og 122 i Lære og Pagter – nogle af de mest inspirerede åbenbaringer som en profet nogensinde har modtaget.

Begge profeterede om deres landes fremtid (se 1 Mosebog 41:29–31; L&P 87).

Begge blev fjernet fra deres familier.

Det mest betydningsfulde er måske at de begge klarede modgang og trængsler med stort mod og stor tro. Forholdene i Liberty fængsel var forfærdelige. Den smule mad, som profeten Joseph og hans brødre fik, var ofte blot levninger efter fangevogternes måltider, som de fik i en snavset kurv, hvor hønsene sov om natten. Det var vinter og meget koldt, og det stadige mørke generede fangernes øjne. Men Joseph skrev, at selv om det i øjeblikket så ud til at forfølgerne sejrede, så skulle „Zion overleve, selv om det så ud til at være afgået ved døden" (*Writings*, s. 382).

Præstedømmets velsignelser forbliver sande

I 1834 gav fader Smith sin søn, Joseph, en præstedømmevelsignelse. I denne velsignelse fik profeten dette løfte: „Du vil elske at udføre det arbejde som Herren din Gud befaler dig at gøre." Selv om Joseph uophørligt blev forfulgt og til sidst fængslet og dræbt, så mistede han aldrig sit ønske om at udføre Herrens arbejde eller sin tilfredsstillelse ved at gøre det.

Joseph fik også dette løfte: De, som forsøger at ødelægge det værk, som er udført af seeren i de sidste dage, „skal beskæmmes" (2 Nephi 3:14). Og ligeledes: „Dit folk skal aldrig vende sig bort fra dig på grund af forræderes vidnesbyrd" (L&P 122:3). Begge disse løfter står stadig ved magt i dag.

Det er vigtigt for Herren, at vi altid er loyale mod hans tjenere. Vi gør klogt i at følge Lorenzo Snows eksempel, fremfor det som Thomas B. Marsh satte. Marsh blev så optaget af det ufuldkomne han så i profeten, at han forlod kirken for en tid. Også Lorenzo Snow sagde, at han havde set nogle ufuldkommenheder hos profeten Joseph Smith. Men det var for ældste Snow – og senere præsident Snow – forunderligt at se, hvordan Herren stadig kunne bruge Joseph, *til trods* for hans ufuldkommenheder. Dette hjalp ældste Snow til troen på, at Herren måske også kunne bruge ham.

Et af de største budskaber vi fik, ved at Herren brugte Joseph Smith som „en udvalgt seer" i de sidste dage er, at der virkelig er håb for enhver af os! Herren kan kalde os, og trods vore svagheder alligevel give os evner til at fuldføre Hans hensigter.

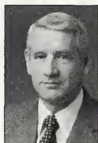
Den 4. april 1839 ved solopgang, skrev Joseph sit sidste brev til sin Hustru, Emma, fra Liberty fængslet. Hans „følelser, kendte kun Gud" (*Writings*, s. 425).

Det var Josephs syn på en jordisk solnedgang den aften. Men tænk, hvilket syn på evigheden han efterlod os! Priser profeten som skued' Jehova! Må vi ikke alene forsvare den tro som profeten lærte os, men også nyde de velsignelser vi får gennem denne udvalgte seer. □

EN PANELDISKUSSION

ÅNDELIG FØDE TIL DE MINDRE AKTIVE

Højdepunkterne i en samtale om aktivering af medlemmer, som medlemmer af De halvfjerds' præsidium deltog i. På det tidspunkt bestod dette præsidium af: ældste Carlos E. Assay, ældste Dean L. Larsen, ældste Richard G. Scott, ældste Marion D. Hanks, ældste Wm. Grant Bangerter, ældste Jack H. Goaslind og ældste Robert L. Backman.

Ældste Larsen: Vi er blevet bedt om at gennemgå spørgsmålet: „Hvordan kan kirkens ledere hjælpe dem, der har særlig behov for omsorg og op mærksomhed?" Når vi tager dette emne op, så skyldes det, at vi kan se behovet for at opsøge dem, der af en eller anden grund ikke tager fuldt ud del i de velsignelser og muligheder som kirkens medlemmer har. Men vi indrømmer gerne, at lige såvel som vi allesammen har brug for særlig omsorg og opmærksomhed på den ene eller den anden måde, så er der hele tiden nogen som krydser linien mellem det vi plejer at kalde „aktive" og „inaktive". Trafikken over denne linie foregår i begge retninger.

Vi kan også godt se, at det kræver særlige ledéregenskaber såvel som lederskabsmetoder at kunne drage omsorg og være opmærksom på dem, der har særlige behov. Vi vil gerne rette en vis opmærksomhed mod de ledéregenskaber, som skal til for at drage omsorg, vise barmhjertighed og interesse, såvel som mod de aktiviteter som er nemmere at klare.

Ældste Hanks, vil du indlede denne diskussion med at fortælle os nogle af dine ideer om, hvordan en leder kan vise kærlighed og støtte til dem, som omgiver ham?

Ældste Hanks: Vi bliver mindet om, at der mindst er to fundamentale ting, som en leder bør have i tankerne og efterleve, hvis han ønsker at hjælpe. Den ene er, at han virkelig må tro på sjæles værdi. Den anden, tror jeg, er at han må have tillid til at det betyder noget, at vi har denne tro og handler derefter. Der er to tilfælde i skrifterne, hvor disse fundamentale ting illustreres.

Det ene er i historien om Zakæus, som står i Lukas 19:1–9. Zakæus blev stemplet som „en syndig mand" – men han havde også et stort hjerte og beviste sin omsorg for de fattige, uanset hvad der gjorde, at de andre ikke kunne acceptere ham. Han vidste at Frelseren kom, og da han ikke var ret høj, kravlede han op i et træ for bedre at kunne se ham. Da Frelseren kom nærmere, så han Zakæus sidde oppe i morbærfigentræet. Han kaldte ham ved navn og bad ham komme ned. Uden tanke for det Zakæus var stemplet som, tog Frelseren med ham hjem og bragte frelsen ind i dette hjem ved hjælp af opmuntring og et budskab om håb og kærlighed.

Det andet tilfælde som er fra Mormons Bog, er et bemærkelsesværdigt udtryk for Herrens fundamentale natur. I 3 Nephi, kapitlerne 11 til 28, kan vi læse hvordan den opstandne Herre samler folk sammen og underviser dem. Han forstod disse mennesker. Han kendte deres behov og velsignede dem. Han knælede ned sammen med dem i bøn. Han græd sammen med dem. Han bragte dem frelsen. Han sagde: „Jeg har befalet, at ingen af jer skal gå bort, men komme til mig" (3 Nephi 18:25).

„I SKAL GØRE JER TILGODE MED DENNE FRUGT, TIL I ER MÆTTE, SÅ I IKKE SULTER OG HELLER IKKE TØRSTER" (ALMA 32:42).

Disse egenskaber – værdsættelsen af en sjæls værdi, anerkendelsen af den enkelte og dennes behov, villighed til at udsøge og forsøge at hjælpe med at imødekomme andre behov – er fundamentalt for at give kærlighed og støtte. Det er også meget vigtigt at alt, hvad vi gør på dette område, kommer af stabilitet på grundlag af åndelig styrke.

Ældste Backman: En anden vigtig egenskab, som en præstedømmeleder kan udvikle, blev skildret i en bemærkning som jeg for nylig hørte en hjemvendt missionær komme med. Han sagde, at da han ankom til sin mission, blev han hilst velkommen i stor kærlighed og opmærksomhed af sin missionspræsident. Han sagde i sjov: „Min missionspræsident tog fejl – han troede, at jeg var den ideelle missionær, men jeg fortalte ham aldrig, at jeg ikke var det." Folk har en tendens til at hæve sig op til vore forventninger om dem.

Ældste Larsen: Ældste Scott, vi har somme tider hørt nogen sige, at det er lige så vigtigt, hvordan en leder *er* som hvad han gør. Vil du være venlig at sige lidt om det?

Ældste Scott: Lad mig henvise til en beretning i Mormons Bog, om en leder vi er bekendt med: Helamans søn, Nephi. I husker sikkert at Ne-

Illustreret af Ron Peterson

phi underviste tydeligt, og med stor kraft vidnede om Kristus og evangeliet. Mange troede på ham, men der var også nogle dommere – som kom sammen med Gadianton banden – og de forsøgte at ødelægge ham. Han vidnede for dem med stor kraft og blev inspireret til at fortælle dem, at landets overdommer netop var blevet dræbt af sin bror.

Der var fem mænd til stede som troede Nephis ord, og ønskede at se om han var en profet. De skyndte sig hen til paladset, fandt overdommeren død og blev så overvældet, at de faldt om på jorden. Da de blev fundet, blev de, sammen med Nephi, beskyldt for mordet.

Nephis tro på Kristus førte, sammen med hans åndelighed, til at han fik yderligere inspiration. Han fortalte folk nøjagtigt, hvordan de skulle få overdommerens bror til at tilstå forbrydelsen (se Helaman 8–9). Nephi blev frigivet og på vejen hjem, mens han tænkte nærmere over hvad der var sket, talte Frelseren til ham:

„Velsignet er du, Nephi, på grund af det, du har gjort, thi jeg har set, hvorledes du utrætteligt har forkyndt ordet, som jeg har givet dig, til dette folk. Og du har ikke frygtet dem, og du har ikke prøvet på at redde dit eget liv, men du har forsøgt at gøre min vilje og holde mine bud.

Og eftersom du nu har gjort dette så utrætteligt, vil jeg velsigne dig til evig tid; og jeg vil gøre dig mægtig i ord og i gerning, i tro og i gerninger, så at alt skal ske efter dit ord, thi du skal ikke bede om det, der strider mod min vilje" (Helaman 10:4–5).

Nephi standsede på sin vej og gik ikke hjem. I stedet for gik han tilbage til folkemængden, som nu havde spredt sig rundt omkring i landet, og begyndte at forkynde Herrens ord (se Helaman 10:12).

For mig er Nephis tro og lydighed, sammen med en imponerende evne til at vidne og vise kærlighed, netop hvad der gjorde ham til en så magtfuld leder.

Ældste Larsen: Ældste Goaslind, hvor vigtigt er det for folk at få mulighed for at arbejde i kirken i processen med, at gøre dem fuldt aktive igen?

Ældste Goaslind: Efter min vurdering er tjenesteydelser en kærlighedsgerning, både for den der tager imod indbydelsen til at virke, og den der giver muligheden for det. Jeg elsker kong Benjamins ord, som står i Mosiah, det andet kapitel: „Og se, jeg siger jer dette, for at I kan få visdom og lære, at når I er i jeres medmenneskers tjeneste, tjener I blot Gud" (vers 17). Vi kan ikke være rigtig åndelige uden at arbejde for Herren.

Lad mig fortælle en lille oplevelse jeg havde, så sent som i denne uge, hvor jeg blev ringet op på kontoret. Det var et enligt medlem i kirken. Manden i telefonen var blevet skilt for omkring tre år siden. Han sagde til mig: „Jeg kan bare ikke forstå den forandring der er sket."

Jeg spurgte: „Hvad mener du?"

Han svarede: „I de tre år, siden min skilsmisse, har min biskop aldrig rigtig talt med mig. Jeg har ikke haft en hjemmelærer. Jeg føler mig ikke længere som en del af kirken. Jeg længes efter at gøre noget, efter at nogen beder mig om at virke på en eller anden måde. Er jeg ikke længere noget værd?"

Lige siden har jeg mange gange tænkt over hans ord. Indbydelsen til at virke hjælper virkelig et menneske til at føle, at nogen er interesseret i dem og at der er plads til ham eller hende i riget. Noget af det vigtigste, ved at blive kaldet til at arbejde, er faktisk at den kaldede føler, at der er brug for ham, at hans talenter bliver værdsat, at hans evner vil være en hjælp for Herren og hans kirke.

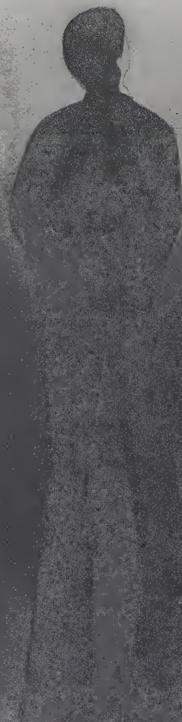
Jeg er sikker på, at selv nogle af de mest tilbageholdne, de mindst aktive medlemmer, vil reagere positivt, hvis de på den rette måde bliver bedt om at hjælpe. Jeg tror det er nødvendigt, at vi kalder alle kirkens medlemmer til at arbejde.

Lad mig komme med endnu et forslag. I alt hvad vi gør i kirken,

„Siden min skilsmisse, har min biskop aldrig rigtig talt med mig. Jeg har ikke haft en hjemmelærer. Jeg føler mig ikke længere som en del af kirken. Jeg længes efter at gøre noget, efter at nogen beder mig om at virke på en eller anden måde. Er jeg ikke længere noget værd?"

DET ER IKKE EN LEDERS PLIGT AT PÅTVINGE ANDRE SIN VILJE.

bør vi have Herrens ånds tilskyndelser. Det er bydende nødvendigt at den der kaldes, bliver kaldet på den rigtige måde, og at der ligger en inspiration bag kaldelsen eller opgaven. Vi bør sikre os, at vi, når vi overvejer at tildele opgaver, får Åndens bekræftelse på vore beslutninger, og at dem, der kaldes får den nødvendige hjælp, så de kan få succes i deres arbejde.

Ældste Larsen: Ældste Bangerter, hvor vigtigt er det at tage hensyn til et menneskes handlefrihed i disse anstrengelser for i kærlighed at hjælpe folk tilbage til fuld deltagelse i kirken?

Ældste Bangerter: Når vi taler om et så helligt princip som handlefriheden, så må vi erkende, at lydighed indebærer at træffe de rette valg. Vi kan ikke tvinge et menneske til at være lydig eller arbejde i kirken. På den anden side kan et menneske ikke på nogen måde vælge retfærdighed, med mindre han lærer hvad retfærdighed er. Nogle må bibringe ham denne kundskab.

Men dermed er vort arbejde ikke gjort. Han skal have hjælp til at frembringe en situation, hvorved Herrens ånd kan komme i kontakt med ham. Når det sker, så vil den pågældende opleve en forandring i hjertet og et ønske om at følge Herrens råd. Det var blandt andet det, som kong Benjamin mente med det han sagde, at det naturlige menneske er en fjende af Gud og vil blive ved med at være det, indtil han underkaster sig Helligånden (se Mosiah 3:19). „Sandelig siger jeg eder," sagde Frelseren, „hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget" (Matt. 18:3).

Blandt de mennesker vi taler om, vil vi finde det „naturlige menneskes" indstilling – sløvhed, selviskhed, stolthed og oprørskhed. Mennesker med sådanne holdninger skal man nærme sig i kristen kærlighed og med oprigtig interesse. Jeg tror, at ingen af os tit nok kan læse skriftstederne i Lære og Pagter 121 om, at „ingen magt eller indflydelse kan eller bør udøves i kraft af præstedømmet uden gennem overbevisning, langmodighed, mildhed, sagtmodighed og uskrømtet kærlighed; gennem venlighed og sand kundskab, som uden hykleri og uden svig vil udvikle sjælen meget" (vers 41–42).

Blandt de situationer der kræver ekstra tålmodighed og kærlighed, med hensyn til personlig handlefrihed, er når en undersøger opfordres til dåb; når en tilbageholden eller uværdig opmuntres til at forberede sig til at tage på en mission; når et medlem, der ikke er særlig engageret, kaldes til en stilling; og når en vordende eller mindre aktiv ældste skal anmodes

om at forberede sig inden for præstedømmet og til at tage i templet. Det er ikke en leders pligt at påtvinge andre sin vilje.

Jeg synes, at en af de største udfordringer en leder har er, at få folk til at bede, så de kan få kontakt med vor Fader i Himlen. På den måde påtvinger vi dem ikke vor indflydelse, men tillader Gud at påvirke dem. Så er det deres afgørelse hvilken kurs de vil følge, og de skal selv stå til regnskab for den.

Ældste Larsen: Ældste Backman, I Lære og Pagter afsnit 84 står der: „Og dersom nogen iblandt jer er stærk i Ånden, da lad ham tage den med, der er svag, så denne kan blive opbygget i al ydmyghed og også blive stærk" (vers 106). Vil du være venlig at kommentere dette i forbindelse med det vi har talt om i dag?

Ældste Backman: For rigtigt at forstå dette vers, må vi have de næste med:

„Tag derfor dem med jer, der er ordineret til det mindre præstedømme og send dem i forvejen, så de kan træffe foranstaltninger for forsamlinger og berede vejen og afholde møder, hvor I ikke selv kan være til stede.

Se, således opbyggede mine apostle i fordums tid min kirke for mig.

Lad derfor enhver røgte sit eget embede og arbejde i sin egen kaldelse. Hovedet skal ikke sige til fødderne, at det ikke behøver dem; thi hvorledes kan legemet stå uden fødder?

Ligeledes trænger legemet til hvert lem, så alle kan opbygges og legemet bevares fuldkomment" (L&P 84:107–10).

Selv om dette råd er givet specielt til dem, der forkynder evangeliet, med hensyn til at få det mindre præstedømmes hjælp, så gælder principperne for alle os, der har ansvarsopgaver i kirken. I vers 106 tales der om at opbygge den „der er svag". At opbygge betyder at øge troen og forbedre moralen.

Når vi tænker nærmere over det, ser vi at det er den måde Herren har opbygget sit rige på. Tænk bare på hvad det vil sige for os at fornemme Jesu Kristi broderskab ved vore møder. „Vær derfor trofast og pas det embede, hvortil jeg har kaldet dig. Styrk de svage, støt de nedhængende hænder og styrk de matte knæ" (L&P 81:5).

Jeg mindes hvordan Harold B. Lee så ofte i sit liv sagde, at „man må stå på et højere niveau, hvis man skal kunne opløfte en anden". Jeg tror, at det er hovedprincippet og grundlaget for at kunne hjælpe andre.

Ældste Scott: Må jeg lige føje noget til det, der er blevet sagt ved denne lejlighed? Mange af dem der ikke nyder alle evangeliets velsignelser er blevet overvældet af alvorlige fejltagelser i deres liv, og de føler sig ofte mindre eller slet intet værd i forhold til andre. Hvis de får mulighed for at arbejde i kirken, vil de få hjælp til at føle, at de er mere værd, at der er brug for dem, og således får de et ønske om at bede Herren om hjælp. Det hjælper dem til at opbygge selvtillid og selvrespekt.

Ældste Larsen: Forleden fortalte ældste Assay os om et brev han havde fået. Vi synes, at det ville være hensigtsmæssigt, at I hørte noget af det.

Ældste Assay: Brevet er adresseret til præsident Ezra Taft Benson og er skrevet i januar 1986. Jeg vil kun læse et enkelt afsnit:

„Jeg synes kun man taler om at aktivere de passive medlemmer, ingen gør ret meget ved det. Ved vi virkelig hvorfor de er passive, eller tror lederne, at de ved hvorfor? I vort tilfælde mener vi, at det er det sidste. I 1985 forsøgte ingen lokal kirkeleder at kontakte os for virkelig at finde ud af, hvad der var galt."

Læg mærke til denne interessante slutning: „Jeg vidner for dig, at jeg ved at Joseph Smith var en Guds profet, og jeg ved at du, præsident Benson, er en Guds profet, at Jesus er Kristus, og at

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er den sande kirke."

Den mand, der har skrevet dette brev, har ikke været i kirken i flere år, men ingen har været tilstrækkelig interesseret i ham og hans familie til at besøge dem eller spørge dem hvorfor de ikke deltager i kirkens aktiviteter.

Måske er der mange andre, der har vidnesbyrd om kirken, som ville vise kirken større interesse, hvis vi bare viste dem mere interesse.

Ældste Larsen: Jeg sov ikke særlig godt sidste nat. Det var ikke fordi jeg var nervøs for at skulle deltage i dette seminar i dag. Det var fordi jeg ikke kunne få tankerne væk fra et møde jeg havde med en ung mand på mit kontor i går, efter at have været sammen med generalautoriteterne i templet. Den unge mand ventede på mig uden for mit kontor og undskyldte, at han kom uden aftale. Han sagde, at han trængte desperat til at tale med nogen, og han mindede mig om et møde vi havde for nogle år siden, mens han var missionær og om noget jeg havde skrevet engang, som havde gjort indtryk på ham.

Han er en imponerende ung mand. Han har været på mission og læste et par år på universitetet, før han blev viet i templet. Alt gik godt for ham et stykke tid. Ægteparret fik fire børn. Han klarede sig godt med sin egen forretning.

Så gjorde nogle økonomiske problemer i den del af landet, hvor han boede, at han pludselig stod uden arbejde. Han fik nogle løfter om arbejde i Salt Lake City. Han kom hertil, men han var knap nok i stand til at forsørge sin familie ved at arbejde på et eller to deltidsjob, som han havde fået. Han fortalte hvor bekymret han var for ikke at kunne forsørge sin familie og opfylde de forventninger som hans præstedømmeledere stillede til ham. Han sagde, at han var i en så fortvivlet situation, at han ikke viste, hvor han skulle gå hen, når han gik herfra.

Jeg spurgte ham om han tilhørte et ward her i Salt Lake City. Han sagde: „Ja da, min familie og jeg er fuldt aktive." Og så fortalte han mig om en søndagsskoleklasse, som han underviste. Her har vi en mand – som er fuldt aktiv i kirken, som dagligt lever og omgås andre aktive kirkemedlemmer – og som har desperat brug for kærlighed og støtte, som trænger til at blive opbygget af sine omgivelser.

Lad mig afslutte denne diskussion med nogle linier fra Almas store tale i Alma, kapitel 32, hvor han sammenligner Guds ord med et sædekorn, der blive sået, som spirer og vokser og begynder at forme sig til et træ. Der tales naturligvis direkte om at nære ordet og troen. Men hvis I sætter det i forbindelse med et menneske, så får det måske en videre betydning for jer.

„Og når træet begynder at vokse, vil I sige: Lad os passe det med megen omhu, så det kan slå rod og vokse op og bære frugt for os.

Og dersom I nu passer det med megen omhu, vil det slå rod og vokse op og bære frugt.

Men dersom I forsømmer træet og ikke drager omsorg for det, vil det ikke slå rod; og når solen kommer og kaster sine brændende stråler derpå, visner det, fordi det ingen rod har, og I rykker det op og kaster det ud.

Det er ikke, fordi sæden ikke var god, og det er heller ikke, fordi dets frugter ikke ville være ønskværdige, men det er, fordi jeres jord er ufrugtbar, og I ikke vil drage omsorg for træet; derfor kan I ikke nyde frugten deraf.

Og om I ikke vil pleje ordet og med troens øjne skue fremad til frugten deraf, så kan I aldrig plukke frugten af livets træ.

Men dersom I vil pleje ordet, ja, passe træet, når det begynder at vokse ved jeres tro, med stor flid og tålmodighed og med glæde se hen til frugten deraf, da vil det slå rod, og det skal blive et træ, der vokser op til evigt liv"
(vers 37–41).

Må dette blive resultatet af vore anstrengelser – at vi indbyder dem som trænger, og giver dem næring, så de kan vende tilbage til fuld deltagelse, få fordele af evangeliet og nyde dets velsignelser. □

HVAD MORMONS BOG BETYDER FOR OS

„DER ER EN KRAFT I BOGEN"

Præsident Ezra Taft Benson har givet dette løfte: „Bogen hjælper os at komme Gud nærmere . . . Det er ikke bare det, at Mormons Bog lærer os sandheden, skønt den afgjort gør det. Det er heller ikke bare det, at Mormons Bog bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus, skønt det gør den afgjort også. Men der er mere end som så. Der er i den bog en kraft, der begynder at strømme ind i jeres liv, i det øjeblik I tager fat på et seriøst studium af bogen. I vil finde . . . styrke til at blive på den lige og snævre sti" (Oktoberkonferencen 1986, *Stjernen*, januar 1987, s. 4–5).

Når vi nu forbereder os på at studere Mormons Bog i det kommende år, så beder vi kirkens medlemmer bære deres vidnesbyrd og fortælle deres erfaringer med Mormons Bog.

Søster Barbara W. Winder er præsidentinde for hjælpeforeningens hovedbestyrelse.

Da min mand og jeg blev kaldet til at præsidere over San Diego mission i Californien, blev jeg indsat til at virke som hans kompagnon. Jeg har aldrig før været på mission og vidste ikke hvor megen tid, og hvilke forpligtelser det indebar. Der var meget at gøre på missionshjemmet: Missionærer der kom og gik, måltider der skulle laves, møder jeg skulle deltage i, undervisning og taler som skulle forberedes. Der var også altid én som havde brug for hjælp og vejledning.

Jeg husker en særlig hektisk dag. Der var allerede overfyldt i missionshjemmet. Jeg havde arrangeret alle forberedelserne til måltiderne og skulle til at give et inspirerende budskab til zonelederne. Jeg spekulerede på hvad jeg skulle sige, som kunne opmuntre ældsterne i deres vigtige arbejde.

Jeg fandt et stille hjørne og bad næsten højt til vor himmelske Fader: „Hvad skal jeg stille op med alle de ansvarsopgaver, der kommer så hurtigt efter hinanden? Jeg har ingen tid til at forberede mig. Vil du ikke nok hjælpe mig?" Jeg tror nok, at jeg forventede nogle trøstende ord, som et barn fra en af sine forældre: „Stakkels lille du." Men i stedet for hørte jeg en fast og stærk røst, der sagde: „Det er ikke din tid, det er min tid." Da vidste jeg, at hvis jeg stolede på Herren, ville jeg få hans hjælp.

Denne oplevelse inspirerede mig til oprigtigt at begynde at studere skrifterne, og sætte dette som første prioritet. Det var en stor trøst for mig at læse Mormons Bog. Det hjalp mig, når jeg læste Alma 37:35–37:

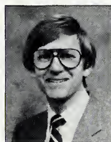
„Husk, at lære visdom . . .; ja, lær . . . at holde Guds bud.

. . . råb til Gud om hele dit underhold; ja, lad alle dine gerninger være for Herren . . .

Rådfør dig med Herren i alle dine gerninger, og han vil vejlede dig til det gode; ja, når du lægger dig om aftenen, da læg dig for Herren, så han kan våge over dig, medens du sover; og når du står op om morgenen, da lad dit hjerte være fuldt af taksigelse til Gud; og dersom du gør det, skal du blive ophøjet på den yderste dag."

Jeg har sat disse skriftsteder på prøve og bærer vidnesbyrd om, at de er sande. Hvis vi stoler på Herren, taler til ham hver dag og adlyder hans lærdomme, så vil han sørge for, at vi får en udvej for at udføre hans arbejde!

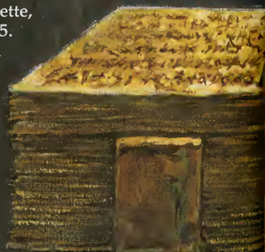
John W. Welch er biskop, professor i jura ved Brigham Young universitet og leder af Foundation for Ancient Research and Mormon Studies.

Første gang Mormons Bog påvirkede mit liv var, da jeg gik til seminar som 16-årig. Jeg havde en hengiven og begejstret seminarlærer. For ham havde livet og evangeliet en dyb mening og stor betydning. Jeg husker især hvor indtrængende og koncentreret han underviste i Mormons Bog. Han underviste og efterlevede den kendsgerning, at vi ikke kan ignorere lærdommene i Mormons Bog uden

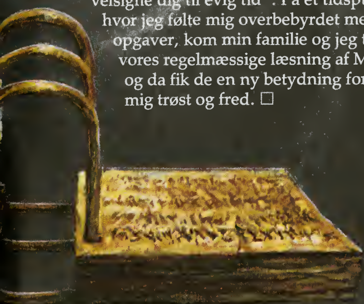
at skade vor sjæl. Denne indstilling til Mormons Bog har aldrig forladt mig.

Når jeg trænger til trøst og fred, så nyder jeg til stadighed at læse historien om Alma den yngre, som står i Alma 36. Alma fortæller så smukt om, hvordan hans liv ændrede sig fra at være fyldt med oprør og rædsler, smerter og uretfærdigheder, til det mest forunderlige lys og glæde over evangeliet. Jeg finder især trøst i vendepunktet i denne omvendelse, hvor Alma erindrer sin fars profeti om Jesu Kristi komme og af hele sin sjæl anråber Jesus om at have barmhjertighed med ham. „Og da jeg tænkte således, mindedes jeg ikke længere mine kvaler . . . Og hvilken glæde og hvilket forunderligt lys så jeg ikke; ja, min sjæl blev fyldt med glæde, lige så stor som min kval havde været" (Alma 36:19–20). Der er også et andet sted som jeg finder stor trøst ved, især når jeg er træt af alt det arbejde jeg har at udrette, og det er fra Helaman 10:4–5. Her kommer Herrens røst til Nephi og velsigner ham for „det, du har gjort, thi jeg har set, hvorledes du utrætteligt har forkyndt ordet, som jeg har givet dig, til dette folk . . . Og eftersom du nu har gjort dette så utrætteligt, vil jeg

Illustreret af Ron Crosby

velsigne dig til evig tid". På et tidspunkt i mit liv, hvor jeg følte mig overbebyrdet med ansvarsopgaver, kom min familie og jeg til disse ord i vores regelmæssige læsning af Mormons Bog, og da fik de en ny betydning for mig, og gav mig trøst og fred. ☐

„DU HAR IKKE BRUGT MORMONS BOG TILSTRÆKKELIGT!"

Anna Stahre

Da jeg var på missionærernes træningscenter i Provo, Utah, sagde min grenspræsident noget, som imponerede mig dybt. Han sagde: „Selv om du kommer hjem uden at have døbt et eneste menneske, så har din mission stadig været det hele værd, *hvis* du kommer hjem og er omvendt og har lært at anvende Mormons Bog i din hverdag."

Jeg tilsluttede mig kirken da jeg var 15 år. Før jeg blev døbt fik jeg en åndelig bekræftelse på at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er Kristi genoprettede kirke på jorden. Jeg accepterede Mormons Bog som Guds ord. Men det var først på min mission, at jeg så et glimt af dens kraft til at omvende folk.

Jeg havde arbejdet i Asunción mission i Paraguay i omkring syv måneder, da min kammerat og jeg mødte Fernando Garay. Han var nabo til grenspræsidenten og hans hustru – præsident og søster Rodríguez. Fernando var en af lederne i en protestantisk kirke og havde stort kendskab til teologi.

Takket være præsident Rodríguez, sagde Fernando ja til at få missionærlektierne. Vi underviste ham i Rodríguez hjem, fordi de slægtninge, som Fernando boede hos, var modstandere af kirken.

Ånden var meget stærk under den første lektie. Tårerne løb ned ad Fernandos kinder, og han var ydmyg og modtagelig for Kristi lærdomme.

Vi underviste Fernando 2–3 gange om ugen i en måned. Bror Rodríguez var ofte sammen med os for at hjælpe med at opklare nogle misforståelser på guarani, som er det sprog som de fleste mennesker i Paraguay taler.

Fernando var en intelligent mand, og han havde en masse spørgsmål. Min kammerat og jeg synes, at han var den ideelle undersøger, for han læste alt det vi bad ham om.

Men efterhånden som tiden gik, blev lektierne mindre og mindre tilfredsstillende. Der var tidspunkter hvor ånden var lige så stærk som under den første lektie, men det skete oftere at vi dårlig havde sat os før Fernando begyndte at angribe vore lærdomme. Han var under kraftig indflydelse af sine slægtninges synspunkter og sin kirke. Vi var ofte på grådens rand når vi havde undervist ham, for vi vidste at han var et dejligt menneske og ønskede så inderligt, at han fik et vidnesbyrd om evangeliet.

Efter mange ugers undervisning syntes vi, at vi havde prøvet alt muligt: Gentaget os selv, vist billedbånd og besvaret spørgsmål. Men der manglede stadig noget.

Vi gik i gang med at faste og bede, og under dette begyndte en indre stemme at tilskynde os, den sagde: „Benyt Mormons Bog. I skal vidne om at den er Guds ord. I har ikke brugt den tilstrækkeligt."

Vi syntes nok at vi havde brugt Mormons Bog tilstrækkeligt, men vi besluttede os til at adlyde. Den næste dag da vi mødtes med Fernando, talte vi kun om Mormons Bog og vidnede atter og atter om dens sandhed. Han lovede at læse den grundigere før vi mødtes næste gang, og at bede om at få at vide om den er sand.

Da vi mødtes et par dage senere, behøvede vi ikke spørge om han havde holdt sit løfte, for han var så positiv at han strålede af glæde. Han krammede Mormons Bog og havde næsten tårer i øjnene. Hans eneste spørgsmål var: „Hvornår kan jeg blive døbt?" En uge senere blev han døbt af bror Rodríguez.

Denne oplevelse ændrede ikke alene Fernandos liv, men også mit. Jeg havde følt kraften i Mormons Bog. Jeg huskede hvordan min grenspræsident ved missionærernes træningscenter havde sagt, at vi skulle bruge den hver dag i vort liv. Jeg ved nu at Mormons Bog er et af de bedste redskaber vi har til at ændre vort liv. ☐

Fotograferet af Steve Bunderson

HAN KRAMMEDE MORMONS BOG OG HAVDE NÆSTEN TÅRER I ØJNENE.

Høvding Washakie er født omkring 1805 i en shoshone landsby i Idaho. Man mener at hans mor var shoshone-indianer og hans var flathead-indianer. Han blev opdraget af en shoshone-stammeleder, som valgte Washakie som sin efterfølger fremfor sine egne sønner. Da Brigham Young førte de første nybyggere til Salt Lake dalen, var Washakie høvding for shoshonerne. Han forpligtede sig, i samråd med De forenede Stater, til at beskytte pionererne mod at blive plyndret. En af Washakies mest værdifulde ejendele var en anerkendelse, underskrevet af 9000 mennesker, som han beskyttede, mens de fulgte pionerernes spor til Oregon.

Brigham Young sendte adskillige budbringere til Washakie, for at forsikre ham om at kirkens medlemmer var villige til at hjælpe shoshonerne til at lære at opdyrke deres marker. En af budbringerne, James S. Brown, har skrevet om mødet med høvding Washakie. Han sagde at høvdingen inviterede ham hjem i sin hytte, hvor han sad sammen med andre stammeledere. Bror Brown læste et brev fra Brigham Young, med forslag om at skaffe sæd og værktøj samt nogle mænd, som kunne vise dem, hvordan man dyrkede jorden og tilsåede den. Han gav også disse mennesker en Mormons Bog. Lederne lod bogen gå kredsen rundt og erklærede, at den ikke var dem til

Ann Abeita elsker sit hjem i Wyomings Wind Rivers bjerge lige så inderligt, som hendes tipoldefar, høvding Washakie, gjorde det.

WIND RIVER ARVEN

Janet Thomas

En shoshone indianerpige viser at hun har nogle af de samme lederevner som sine forfædre

Den lille røde varevogn satte farten ned, idet den drejede ind i skolegården til Wyoming Indian High School i Wind River reservatet. Støvet hvirvlede op i bilens spor da den kørte hen over parkeringspladsen. Det var en ung pige der kørte.

Mon det var hende jeg stod og ventede på?

Det eneste jeg vidste om hende var hendes navn – hun hed Ann Abeita.

Anns bror, James, havde ringet til mig for at fortælle mig om det storslåede hun havde udrettet i sit sidste år på highschool – hun var valgt til præsident for studenterrådet, hendes lærere havde valgt hende til årets elev, Eastern Shoshone Powwow (stammerådet) havde valgt hende til dronning og Ethete Powwow dronning, hun blev bedt om at vidne for De forenede Staters kongres, hun blev udvalgt som miss barmhjertig af de andre konkurrencedeltagere i konkurrencen om miss Indian, udover at hun gjorde sig usædvanlig heldigt bemærket på skolens basketballhold, i sin deltagelse i seminar og i det meste andet som skolens elever deltog i.

Den lille varevogn standsede ved siden af mig, og en pige vinkede til mig. Hun var meget smuk og sorthåret. Hun kom mig i møde med et smil. Det var Ann.

Ann Abeita og hendes bror, George, er de to yngste i deres familie, og de bor sammen med deres mor og stedfar i Fort Washakie i Wind River reservatet, lige i Wyomings centrum. Deres bror, James, er på mission i Venturamissionen i Californien, og deres søster, Cornessa går på Ricks College i Idaho. Ann har flere ældre søskende, som er gift og bor i nærheden.

Ann og hendes søskende nedstammer fra høvding Washakie, en stor shoshone høvding, som kendte Brigham Young, tilsluttede sig kirken og præsenterede evangeliet for sit folk. Ann siger: „Der er mange blandt vort folk, som stadig taler om ham, og hvordan han ledede shoshone stammen, især i kirken, fordi mange af stammens folk blev døbt."

Da vi havde talt sammen et øjeblik foreslog Ann at jeg gik med hende hjem, så vi kunne tale sammen. Hun hoppede ind i den lille røde varevogn og kørte ud ad den lange, lige vej, som løber tværs gennem dalen. Wind River reservatet ligger et smukt sted. Denne dal ligger omringet af lilla bjerge med sne på toppen. I dalen er der hømarker og grønne enge.

Den lille, røde varevogn satte farten ned og drejede ind gennem lågen til en lille kirkegård. Ann pegede på en stor gravsten, hvorpå høvding Washakies navn var indhugget i granitten. På næste linie står ganske enkelt: „Høvding for shoshone'erne." Det var Anns tipoldefar.

Selv med en så berømmelig forfader er Ann og George som kirkens unge alle andre steder. De er interesseret i at klare sig godt i skolen, at efterleve kirkens lærdomme så godt som muligt og at være sammen med

Fotograferet af Laird Roberts, Janet Thomas og velvilligst udlånt af Wyoming Archives Museum and Historical Department.

nogen nytte. Washakie lod rådsmedlemmerne tale og ventede til de var færdige. Så rakte han ud efter bogen, bladede den igennem og sagde til sin gruppe:

I er nogle fjolser allesammen. I er blinde og kan ikke se. I har ingen ører og derfor kan I ikke høre . . . Disse mænd er vores venner. Den store mormonkaptajn (Brigham Young) har talt med vores Fader oven over skyerne, og han har bedt mormonkaptajnen sende disse gode mennesker hertil, for at fortælle os sandheden, og ikke en løgn.

Og høvdingen fortsatte:

Der var engang da vores Fader, som lever oven over skyerne, elskede vores fædre, som levede for lang tid siden, og Hans ansigt strålede og Han talte med vores fædre. Hans ansigt strålede på dem, og . . . de var kloge og skrev bøger, og den store Fader talte godt til dem. Men efter en tid ville vores folk ikke lytte til Ham, og de skændtes og stjal og sloges, og så blev den store Fader vred, fordi hans børn ikke ville høre hvad Han sagde.

James Brown sagde at høvding Washakie derpå opstillede en kontrast mellem indianernes og de hvides levevis, og fortalte sit folk, at de kunne lære meget af nybyggerne. Høvding Washakie opfordrede sit folk til at uddanne sig og forbedre sig. Han valgte de smukke Wind River bjerge i Wyoming som de østlige shoshoners permanente hjemsted. ☐

deres venner.

Ann har lært værdien af at uddanne sig af sin storebror, James, og sin mor, Zedora. Hun får hele tiden høje karakterer og skolen har belønnet hende med et leder-stipendium til Brigham Young universitet i Provo, Utah, hvor hun agter at tage en højere handelseksamen.

Ann og George er på mange måder ligesom andre unge, men når de tager deres indianerdragter på og deltager i indianer dansekonkurrencer ved de lokale stamme-sammenkomster, så er det som at blive ført tilbage i tiden. Både Ann og George er dygtige dansere

Øverst:
Ann sammen med sin mor, Zedora.
Nederst:
Som Ethete Powwow dronning ledede Ann gruppen i indianernes dansekonkurrence.
I midten:
Høvding Washakie i en lejr, sammen med familien og nogle stammefolk.
Længst til højre:
Anns bror, George.

og de vinder ofte konkurrencerne. De bevæger sig til trommerytmer, ligesom deres forfædre gjorde det. De håndhæver og glæder sig over de gamle traditioner og sætter pris på landets skønhed og deres folk.

Ann elsker sin fædrene-dal. „Jeg kunne ikke tænke mig at bo andre steder." Dalen har shoshonerne arvet efter deres høvding, Washakie. Han havde den ære at være en af de få indianerhøvdinger som fik tilladelse til at vælge stedet, hvor hans stamme skulle have deres reservat. Han ville elske at høre at hans tipoldedatter nærer samme kærlighed til dalen, som han gjorde.

Ann blev udvalgt til at tage til Washington D. C. for at vidne for De forenede Staters kongres om fordelene ved en forebyggende lov mod narkotika og alkohol blandt indianerne. Ann og en dreng, også fra Wind River reservatet, blev bedt om at tale til senatorer og kongresfolk. Ann sagde om denne oplevelse: „Da jeg kom til Washington sad jeg og lyttede til de andre repræsentanter, som alle var på min alder. De var velforberedt, men de talte ikke klart og tydeligt nok. Det var svært at høre dem. Da jeg kom op sørgede jeg for at tale højt nok, så de kunne høre mig. Jeg var ærlig og talte lige fra hjertet."

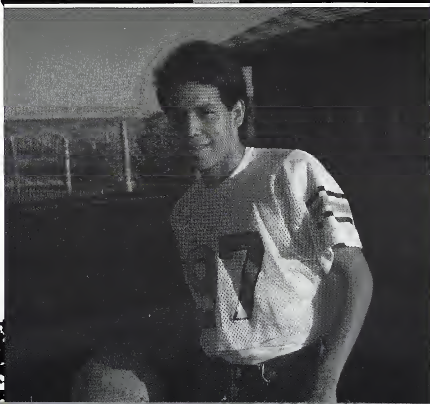

Ann oplever i virkeligheden nogenlunde de samme problemer som sine skolekammerater. „Hvis jeg ikke var sidste dages hellig, så ville det virkelig være svært. Der foregår et stort pres blandt vennerne. Somme tider forsøger de at få drikkegilderne til at lyde morsomme, men jeg synes at de er barnlige. Det er en stor hjælp at være medlem af grenen, fordi vi altid har aktiviteter. Jeg holder mig travlt beskæftiget med det, med elevrådet og de andre elevgrupper. Jeg ville bare ønske at jeg også kunne involvere de andre elever. De siger altid at det er så kedeligt, men det kan de ikke vide, for de gør jo ikke noget selv."

Ann forsøger at lære sine venner noget mere om kirken. „Mine venner beundrer mig fordi jeg ikke drikker, og de ville ønske at de kunne gøre som jeg, men de er bange for at være anderledes. Jeg er ikke bange for at være anderledes. Når jeg fortæller mine venner om Mormons Bog, så ved de godt at den er sand. Men når jeg spørger dem om de vil døbes, så siger de, at de vil, hvis det ikke var på grund af visdomsordet."

Da jeg forlod Fort Washakie, standsede jeg ved forretningen i reservatet for at se på nogle af de smukke perlearbejder, som shoshonerne er så berømte for. Da jeg skulle beslutte mig til hvilken af de farvestrålende perlekæder jeg skulle købe, kom ekspeditricen hen til mig og spurgte, om hun kunne hjælpe mig. Jeg spurgte om hun kendte Ann Abeita.

Hun lyste op i et smil og sagde: „Jo da. Jeg kender godt Ann. Hun er en vidunderlig pige." □

„Thi et barn er født os,
en søn er os givet,
på hans skuldre
skal herredømmet hvile;
og hans navn skal være:
Underfuld-Rådgiver,
Vældig-Gud,
Evigheds-Fader,
Fredsfyrste."

(ESAJAS 9:6)

